

310612

ప్రతిదినము పకటింపబడును.

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

జెన్నవట్టణము 1923 వ సం॥ మేనెల 3-వ తేది గురువారము
ఈ థి రో థ్హ రి నా మ స ం వత్స ర ము, వైశాఖమాస బహుళ తృతీయ 3.

No. 28

సంచిక 25

అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు మంచిమందు.

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

చక్కని డబ్బీలో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధిని బడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము అమృతాంజనము అమృతశబ్దమాదినిగల మాయమంగళము. విలుమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతవలన దేశమునందంతటను అమ్మినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

మార్వలు పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులు

తయారుచేయుట కగు న్యయము తగినందున మాపోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులను తగ్గదల ధర్మపకారము
యిచ్చుటకు వీలుగనున్నదని మిక్కిలి సంతసముతో తెలుపుచున్నాము.

స్టాకునుండి సరఫరా చేయబడును

ఈదిగువ తెలుపబడినవాటిని స్టాకునుండి సరఫరాచేయగలము. 6, 8, 12, 14, 16, 20 గుట్టముల పవరు
గలిగినట్టియు మామూలుగా సమర్థబడు మేలైన పరికరములు గలిగినదియు సరఫరా చేయబడును.

మార్వలు పోర్టబుల్ స్టీము ఎంజినులు హిందూదేశమందు అతటను ఉపయోగించబడుచున్నది. అవి ఉత్కృష్టమైనవిగాను
ఎక్కువ ఖర్చులేనివిగాను, చాలకాలమువరకు మన్నినదిగాను యున్నవి.

పిండిచేయుటకు, పొట్టు విడదీయుటకు, పంపుచేయుటకు, పైలు డ్రైవింగుకుతగినది. మరియు కంట్రాక్టుదారులకు, కట్టడములు
కట్టువారిక మిక్కిలి ఉపయోగము చిత్రవిచిత్రపు జాబితాకు నేడే వాయుడు. మీకుకావలసిన ఎంజినుగరించి గాని
లేక స్టాంట్సునుగరించి గాని మంచి ప్రవీణులు సలహానిచ్చెదరు. సలహాకుగాను కట్టుమేమియు నివ్వ నవసరములేదు.

Marshall, Sons & Co., India, Ltd.

Engineers.

9, Second Line Beach, MADRAS.

and at

COIMBATORE, TANJORE.

CALCUTTA, BOMBAY, LAHORE, BEZWADA,

లోక మయహార కస్తూరిమాత్రలు

పిన్నలు మొదలు వయస్సైన పెద్దవారివరకు సాధారణ వ్యాధులన్నిటికిని వాడతగినది.
250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి దర 0.4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు రూప 1-4 0
5 5 మీ లోకమహార కస్తూరిమాత్రలను మూడు తెలిపినవి గుణములుగలవు దయచేసి తక్షణం కి బుద్ధులు
కొనుడు. ఎం వెంకయ్య, చాలాకా గమాస్తా గురుబాబా, గు టూరుజిల్లా.
506 మీ లోకమహార కస్తూరిమాత్రలు అందరును వ్యత్యాసములే వాడవచ్చును. ముఖ్యముగా తొంబాయిముతో
వాడిన మలబద్ధము ఎంత కాలము నుండియున్నను మాయమగును. తక్షణమే 6 బుద్ధులు పంపుడు
ఎన్. పార్థసారథి ఆయుర్వంగారు, ఏజంటు, బెన్సు ఆంధ్ర లో ప్రెహపురము.
బాల నుభోదయ ఇది బిడ్డలకు కల్పతరువు. శ్రేష్ఠమైన మూలికలనుండి కాస్త్రీకృతముగా తయారుచేయబడి
నది శిశు శిశు, చివరి తిమిమి, భేము, పురుపులు, తీట, చిక్కిపోవుట, నిద్రలేమి, మలబద్ధము మొదలగు
వాటిని పోగొట్టి మంచినీటిము పుష్టిగొచ్చును, 20 దినములకు సరిపోవు బోవధము బుడ్డి 1-కి దర 0-12-0
507 మీ కస్తూరిమాత్రలు నిజముగా అన్ని వ్యాధులకును మంచి గుణమిచ్చింది. 12 బుద్ధుల పంపవలెను.
వెంకటరావు దేవపాండి బైర్ కాట్ దక్కా ప్రెస్సు బ్రహ్మపూరు, గుంటూరు.

రు. 2 లు బోవధములుకొనువారికి మా శ్రీ రాములవారి కట్టాభిషేక క్కాలండురు ఇనాం.
ప్రాంచీ:— సం 881, కంబుకెట్టిపేడి, మగరాజు, ప్రాంచీనుండి వి పిలు పంపబడివు
సాళిపువ్వ వెంకటాచల నండితులు శ్రీ శివారాధువ వైద్యశాల మైనారు. (3)

చిత్ర విచిత్ర పనులకు వేరుపొందిన వారెవరు? (1)

వంకీలు వడ్డ్యాణ్ణమునకు
ఉపయోగించునట్టి
కొప్పులు చెక్కిన
మోపు
ధర రు. 45
,, రు. 85

అన్నియు మీకే విశదముకాగలదు. ఎట్టి రకము పురమాషి నగలనైనను మాట్లా ప్రకారము
సకాలములో తయారుచేసి ఇవ్వగలము. చొక్కపు సీమవెండికి, బంగారుకు పూచీఇవ్వబడును.
ఉన్నికారముయ్యకెట్టి, గురుస్వామి కెట్టికంపెనీ, నగలవర్తకులు నె, 25 వై బాబుబారు వద్రాసు.

గ్రాఫో

తగిన గ్రాఫో సామానుల నడుమ ద్రాకమా, ఉపయోగించి
చెడినదలి సీసాతో నెలకబడును. ప్రయోజనము నుండదగినది.
మరియు, పగుళ్ళుచూపిన చిన్నిగ్రాఫుల పొరవేసి కొత్తవానిని
కొనుటకన్న లాభకరము. అవున్ 100 సాదగలవచ్చును.
అవున్ సీసా రు 1-0-0 ఆర అవున్ అ. 0-9-0
అన్ని పోట్లను కమిషన్ మిద ఎడట్టుకావలయును.
నోడి. లక్ష్మీకాంతశాస్త్రి,
ఆంధ్రరాష్ట్ర సోలువిజయం, గుంటూరు.

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0
గారికగిలి చెడిపోయింద, గాజుడబ్బీలో వుంచబడి యు
న్నది. కొంచెము భస్మము నీళ్ళతో చిక్కిగాలిపి వెంట్రుకల
కుడుళ్ళకురాచి యెండించిన యెడల రెండు నిమిషములలో
అవి పుంపుట రాలిపోవును ఎర్రమునకు నలుపుగాని మరేదో
చెడుగాని కలదు.

రాయల్ పండ్లపొడి

డబ్బీ 3 అ 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0
పండ్లకు మత్తయినతె తెల్లగాచేసి చిక్కన నట్టివరు
ను. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

మలయచందనము

గనేరియా అను గ్రాహకమునకు తోరము
కల్పము లేదు. పిరిగారితో పని లేదు
ఎటువూ, కలపు, కచ్చ, అను మూడు
9భముల గ్రాహకమును 1-కి
భాటలలో మూడును శ్రీలంక
వ్యాధులకు మంచి ఇది కాకాళిభస్మ
(1251) డబ్బీ 1కి రు 2-4-0
గంధార్వ సార్వసీ, రాయవరంగోదావరజిల్లా,
మలయచందనము

చాకులు - తాళములు

మంగలికత్తులు.
ఆంధ్రవాడియలకు కేయబడినవి. మేలయినవి.
వెంటకీ ధరింకాకుటలగుడు ప్రాయము.
చి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
1 బ్లాక్ ఎండ్ లోక్ హిల్స్ రోడ్
కెన్యాపేట (గోదావరిజిల్లా),
కెన్యాపేట అ. ప్రెస్సు: "చంద్ర" కెన్యాపేట

ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘాటుగలిగి నువాసనగా నుండును. తాం
లూలములో గాని విడిగాగాని 1-2 మాత్రలు పుచ్చుకొని
అనందముగా నుండుటయోగాక, అశీర్వము, వాయువు, జలుబు
జ్వరము, స్పృహశుంభ, దిగు, శుబ్ధము, కలరా, ప్లేగ
విషజ్వరములు, నీటిబొవములు, పండ్లనోపులు, మొదలగు
అనేక విధములగు వ్యాధుల కిది వృజాయధమువలె పనిచేయును.
వలకొలది సీసాలు విక్రయ మగుచున్నవి. (8851)-కి
200 మాత్రలసీసా 1-కి రు 0 4-0; డబ్బీ సీసాలు రు. 2-8-0
వి. పి. చార్జి ఎన్నిటికైనా రు 0-6-0.
పి.సి.ఎ. అంధ్ర లో. ఆయుర్వేదసమాజం, వెంకటేశ్వర జిల్లా.

నూతన ముగా తెరువబడిన పట్టువస్త్రముల పావు

చైనా, జపాను, కాశీ, బెంగళూరు కంది మొదలగు
జాగాలనుండి వలురకముల పట్టుబజ్జీలను
క్రాంతగా తెప్పించి స్టాకుచేసి యున్నాము.
శ్రీకు కావలసిన వలురకముల పట్టుచీరలు, జాకెట్టు
జినుసులు, పావడ దినుసులు, దావణీలు ఉన్నవి.
పురుషులకు వైనవేసుకొను పట్టు అంగవస్త్రములు,
కోట్లకు కావలసిన పట్టుగుడ్డలు, టీర్డులు, ఆల్ పాక,
షర్టుకు కావలసిన సాదారకములు, గీతలది మొద
లగునవి అనేకములున్నవి.
ఒకసారి మా దుకాణమునకు దయచేసి వచ్చి ఒక జేరము
చేయకొనెదము.
నత్రామ్ దాస్, కిషన్ చంద్ర, మద్రాసు
సిల్లు ఎంపొరియం, 31, 32 రత్నబజారు, మద్రాసు.

నెల్లూరు జిల్లా వార్తలు

(స్వకీయ విలేఖరి)
కావలికిర్రా-కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ
వైకాంగిర్వాహక సభవారు ఈనెల 26 తేది కావలి
గ్రామమున సమావేశమై యాదిగున ముఖ్యతీర్మానములను
అమోదించిరి.
1. ఈసభకు వేలమూడు సుబహ్మణ్యశాస్త్రి గారు
అధ్యక్షుడుగా వుండవలెను.
2. కావలి వాస్తవ్యులును, కేశవార్యులు వ్యాపకవాది
వృత్తి వివర్ణించి ఒకవత్సరము కారాగృహశిక్ష నొడిచి పు
టికిని యోగితుతో స్వగృహస్థుల పాదసమితి త్రుతి నునజిల్లాలో
పనిచేయుచుండిన శ్రీ కుతి ఓరుగంటి వెంకటసుబ్బయ్య గారిని
కావలి కాంగ్రెసు సంఘమువాటు వ్యాధియూర్వ్యామగు స్వా
గతము యిచ్చుచు వారు ఇకమిద కావలిగ్రామముననే యుండి
కావలి తాలూకాలో ప్రచారము చేయవలయునని వారిని యీ
సభవారు ప్రార్థించుచున్నాడు.
3. శ్రీయుత శివారంకెళ్ళ రంగారం, వెంకట చంద్రయ్య
సిద్ధాంతి వెంకట నుబ్బయ్యగార్లు ప్రత్యేక ఖద్దరుకాఖిభస్మ
లగా కేర్పటచడమొంది వీటిలో శ్రీయుత కేశవరంకెళ్ళ రంగయ్య
గారిని వైకాఖితు కార్యదర్శిగా నియమించడ మైనది.
4. ప్రస్తుతము రు 200/ (రూపిడి అధ్యక్షుని యిచ్చిన
రు 100/ సహా) ఖద్దరుకాఖితు యివ్వడమైనది. ఈవైకము
ఖద్దరుకాఖివాటు నూలు దూది, గుడ్డలు వగైరాలు కొని విక్ర
యించుటలో వినియోగించవలెను.
5. కావలి తాలూకాలో ప్రచారము చేయుటకు కావలి
తాలూకా కాంగ్రెసు సంఘమును స్థాపించుటకును ఒకప్రచార
కుని యేర్పాటు చేయుమని జిల్లాసంఘము వారిని ప్రార్థిం
చడమైనది.
6. శ్రీయుత శివారంకెళ్ళ వేంకటసుబ్బయ్య గారికి తాలూ
కాలో వున్నతీయగు వస్త్రములును తనభోదనీ కుద్దకస్త్రములని
నమూదుచేయుటకు అధికార వెంకటగెట్టె ది.
7. కావలి హిందీప్రచార సంఘమునకు నెల 1-కి రు 2
శంతున చందా యియ్యవలెను
8. శ్రీయుత కేశవరంకెళ్ళ వెంకట చంద్రయ్య గారు
1-4-22 తేది మొదలు లెక్కలను ఆడిటుచేయుచునొకడమైనది.
వెలింగడకపార్కు - కావలి
- నుమారు 4 వర్తకములకొండకు కావలిగ్రామమున కలబోరు
ఉన్నత పాఠశాలా భవనములకు శోభాస్థాపన చేయుటకై మ
ద్రాసు గవర్నరుగారిని వెలింగడక ప్రభువు గారు కచ్చేరినవ్వు
డు వారికి తగురీతి స్వాగతమునగుటకై యొక అహ్వానసంఘ
మేర్పరచి యుండిరి. సమయ సంఘమువారు స్వాగతసమితియు
వలయుభవనము గ్రామమునందు వనూలుబోసి క్యయముచేయుగా
నిలక ఘనము రు 2000 మిగిలియుండిన ఈనెలకు రు 2000
తెల్లు వెచ్చించివలయునో శివయ్యయ్యలకై వై అహ్వానసంఘ
మువారు సమావేశమై వైయ్యుత్తమున లావలిపాతకాల తెడుట
నున్న ప్రత్యేకమున (తెమ్మగిలెటలకును ఆనుకుతి రోడ్డుకును
కుద్ద) గవర్నరుగారు ఈగ్రామమునకు విచ్చేసినందులకు గౌర
వమును జూపుచు వెలింగడకపార్కు ఆడెడి యొక చిన్నతో
టను నిర్మింప తీర్మానించిరి. కాని యీ కార్యమున కిరికటకును
అహ్వాన సంఘమువారు పూనికలు తెలియదు. విచారించగా పా
ర్కు చిన్నదియగునని యుద్దేశమున దానిని విలమించివట్టు కను
చున్నాము. అ కార్యమును కలబోరనలయిననీ అహ్వానసంఘ
మువారు తీర్మానించినయెడతే. ఈవిషయముయె తెలిసికొ
నుటకై అహ్వానసంఘభ్యులును పురవాసులు నెంకియో టు
తూహలముతో నున్నారు కాక అహ్వానసంఘ కార్యదర్శులను
అభ్యర్థించినది మై ప్రతి రూపమున నెల్లూరు ప్రచురణ
వలయును. పార్కులు యేర్పాటుచేయుటకై యిచ్చు
తేటన్న మరొక ఖర్చుకార్యమున భవము వినియోగించుకట్టు
తీర్మానించవలయును.
నెల్లూరు పోస్టాఫీసు జొంగలేనము
వైదొంగకనము గూర్చి నింకను బోబడి బోయకలేను. ప్ర
భువును నొక బోయకలతోను తైది కేసిగారి కుడద దొం
గతనమునకు చేయకలేను బోయకల తేదనయె తనకేమియు తెలి
యకని తెప్పటచే నంపిని వినువలచేసిరి. ముఖల నెల్లూరు పోస్టా
ఫీసునందలి ఖజానాదారడు (క్యాషియర్) కేదవారాయణ
స్వామివారయడను నాకెడి తైదీ జేరియున్నాడు. అతడు తన
కేమి తెలియదని మాడ తెలుపుచున్నాడు. దొంగకనమును
గుర్చి కొన్ని కాలములు తూడ దొంగకెట్టు తెలియుచున్నవి.
వివరము లింకను తేలేదు. విచారణలు చేయుచున్నాడు.
నెల్లూరుజిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహకసభ
నెల్లూరు జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక సభ యేనె
ల 6 తేది జిల్లావాది గ్రామమునందలి కల్యాణశ్రమమున
సమావేశమగును. చర్యనీయమగు ముఖ్యవిషయముల నీకము
లందుటచే సభ్యులెల్లరును విచ్చేయవలయునని కార్యదర్శులు
కొడుచున్నాడు.

“ఎంగ్ ఇండియా” సంపాదకీ యాభిప్రాయములు

ఏప్రిల్ 30

“ఏప్రిల్ 30 యొక విశవ యేమి జేసెను” అను ప్రశ్న అంతటను ఆడుచుచున్నది. ఏప్రిల్ 30 వరకును యెంత కని జరిగినదో దానిపై యీ ప్రశ్న కుత్సిత ఆధారపడి యుండునని వాచెరును గుర్తింపకున్నాడు. మనమే కాంగ్రెసునకు, మనమే జాతీయనియో మనము తీర్మానించుకొనినటులు నిర్వహించుకొనియు సభ్యులను మనము గుర్తింపకంటేమేర నునము ఆదర్శము దరిజేరజాలము. మనంతట మనము కష్టపడి త్యాగము చేసినందు యేమనయైన సఫలముగావలె నన్నచో, మనము నిరాశుఁడు గావలసినదే. తమ ప్రతిభలవ్యాపారము కాదర్శకమున కంగీకరించిన ప్రతిరాష్ట్రమును యేమిజేసిరియు లేక గానా కలయును. క్రింద డిడి తెలంగాణ గావించిన తీర్మానములకు చేతులెత్తిన ప్రతిదేశికునియైన తాను సమ్మతినిచ్చిన కార్యక్రమములో కేమి జేసిరియో దేక్షించుకొని చూడవలయును. దేశరక్షా మాటతో నిర్మించుట నులభమేగాని యిప్పుడు జేసిన నిర్మాణ కార్యక్రమో యెదుట కనుపరచుటయును అపని జేయుటకు కష్టమని గాని చెయ్యజాలవని బిష్ణుకొటకు వెనడిచుకొన్నాడు. చిత్తీకుద్దితో ప్రయత్నముజేసి అపజయమందిన యెడల సిగ్గుపడ నక్కరలేదు. ఏమియును ప్రయత్నము జేయకుండ, అపజయము గాంచినందులకు యేవో కారణములను గొప్పించి, ఉద్వేగమునకు భంగము జేయరాదు అట్టి తరీ మనలోపమాను అంగీకరింపవలయును. మనలను మనము మోసముజేసికొనిగాని, యితరులను మోసముజేసిగాని స్వరాజ్యమును బొందజాలము. సర్వసంధర్భచేతనే యెంతటికష్టముల నెదురెట్టి వాఁడైయును బొందగల్గుదును.

సిద్ధితిమగు సంఖ్య జేరవచ్చుటకై, సంతకము జేయుటకు మనకు తగిన బలముగలదను దృఢభావము చిహ్నునెడల, అట్లు జేయవచ్చును.

మన ఆదర్శముగూర్చి యాపోహలుండరాదు. సాత్విక శాసనోల్లంఘనము జేసినవారలను కొలదిమందినో యెక్కువమందినో జైలులుపంపుటతోనే మ.త స్వరాజ్యమురాదు. కాని మనజాతీయ సంరంభములో నిట్టియభివృద్ధి లభ్యక జరుగుచుండును. మనకుట్లుజేసిగానిమన సంరంభము అనిచ్చియుగ జడ గుంచుడను.

నడియాడులో అతాజరికము

నడియాడు స్వపరిపాలనమునకు సిద్ధపడుచున్నది. తన్ను లనిచ్చుటకు తీరస్కరించెను. ప్రజలపై దౌర్జన్యముజేయని ముప్పు తుదాకాప్రాణ, గౌరవముకన్న స్వాధరపాపము యెక్కువగా భావించు ముచ్చతుదారులు కచ్చిరి. ఇప్పటికి 15 కోట్లనుంచియు జప్తులుజరుగుచున్నవి. ఈజప్తుల జేయుటకు మౌనినిపలు సెక్షనులన్నియును దుర్వినియోగ పడుచుండుచున్నవి. జిల్లామ్యూనిసిపాలిటీల చట్టము కిరి గెన్నున (4) (5) ప్రకారము వారంటు క్రిందవసూలుగావలసిన మొత్తమునకంటె పెక్కువ ఖరీదుజేయు అనివి జప్తుజేయగూడదని గలదు. చాలవోట్ల నీ జప్తు జేసిన అస్తి ఖరీదెక్కువగా నుండెను. ముచ్చతుదారు జప్తు జేసినఅస్తియే దియియు 10 రూపాయలఖరీదుకు తక్కువయండదని ప్రకటించెనుఅగా కిరి బాంసు కమిషను జేయుటకు 10 రూపాయల విలువజేయు అస్తి పుజేయబడుననుట ఆసెక్షనులోనే (5) సబ్ సెక్షనుప్రకారము పట్టుకొన్న అస్తికి రకీదు లియ్యవలెనని గల్గును. అట్లు రకీదు లేక తమంది కొలుయలెను. అట్టి కాంగ్రెసుసంఘము యావిషయమై క్రద్ధపుచుకొనుచు యీ అన్యాయములన్నిటిని నిర్మూలన ప్రకటించుచున్నది. ఏప్రిల్ యివిధముగ యెక్కువ ఖరీదుజేయు ఆస్తులను జప్తు జేయగాను, రకీదుల నీయకపోవుటయు, అజప్తులుజేయు విధమున ఘోషముగనున్నదని చెప్పవలయును. అన్నివిధములగు నిర్బంధములను తెవరింపులను గావించబడెను. సాధారణముగా ఇంకంటాక్కు యెక్కువ జేసెదమనియు లేక తక్కువజేసెదమనియు బెదిరింపెడివారు. ఈజప్తులను మ్యూనిసిపాలిటీలలో ఒకరిదను బరిచెడివారు. ఇకంటాక్కు దోపిడిగ నన్నది ప్రెసిడెంటుగానో, పోలీసు జిల్లానుకంటాక్కులెంటు గానో, హెల్తు అఫీసరుగానో, యొన్న ముచ్చతుదారు జప్తుజేయవలసిన చోట్లకు లాటిలు కరించిన పోలీసు వైస్యముతోగాని, పరానులతోగాని వెల్లి ముట్టడించెడివారు. కొత్తైనమని భయపెట్టుట సామాన్యమైకే. ఈ కాంగ్రెసు ప్రకటనలలో జోకే కన్నెవలెపడుచుంది. దవ్యోభావ అ.బాలాగారు తమ స్వేచ్ఛ మెంటుతోతాను తేడపెట్టు దిగిచ్చుచుండగా ముచ్చతుదారు యెదురుగ వచ్చి యొక్క పోలీసులతో ఆయన జేతులు పట్టుకొనునని చెప్పి, స్వయంశా ఆయన మెడలోని బంగారుపు గొలుసును కంకాభరణమును దీసినని చెప్పెను. ఈవిధముగ

లాటిజేసిన కనువులకు రకీదులయు నీయతేదు. ఇది బిష్ణుకొటమొదలు జూరకే. ఏకే ప్రజలు యిట్టి ఘోరదురంతము లన్నింటిని సహనముతోను, నిగహముతోను ఓర్చుకొన్నారని చెప్పవలయును.

మితవాద లుగూడ బహిష్కరించెదరా?

కాకతీయగూడ భ్రాతృలగిరి. నిరంకుశాధికారము సింహాసనాధిష్టమై యున్నటులు నామను గనుకొనిరి. ఉత్సవము విధించుటకు భారణముజేయుచు బడ్డెటును సమముజేయనిక, విదేశీయులనుండి ఇండియాదెబ్బు పుచ్చుకొనుటకు పరకతి యులదదను కారణము దెలుపబడెను. బడ్డెటు సమము జేసి నీ సత మాత్రా న పోయి న వర ప తి పు న తుద్దరింపబడజాలదు. ఏదోవిధముగ లెక్కలను సరిజేసికంటిమాత్రాన ప్రజలు నమ్మజాలరు. నిర్బంధసాధనము ననుసరించి విప్లవము నలొక్కొక్క మెచ్చుకొని, భూమాలములులేక, దెబ్బకు గిజగిజలాడి నిత్యావసరమును ఉప్పుపై పన్నువేయగడగినట్టియు ప్రభుత్వముతో యే విదేశీయులను దెబ్బపెట్టుకొడి పెట్టజాలరు. గతవత్సరము యంతకన్న పెద్దజూటుండెను కాని ఆప్పుడు యాశ్చర్యపన్ను పెక్కువ జేయుట నాపుజేయట యొక్కమని ప్రభుత్వమువారు భావించిరి.

ప్రజావ్రతిఁ యేమని సంస్కరణములందు విశ్వాసముతో శాసనసభలకు వెళ్లినవా రిప్పుడేమి ప్రయత్నర మిచ్చెదరు? కొందరు కుభ్రమ పడి గట్టున్నది కొందరు కష్టముగ నున్నది కొందరు కలవరపడుచున్నాడు. నిద్రవత్తు కదలి, ప్రపంచమునందు లిస మార్చెసిమాస్తా యేమిచేయుచుమానుని వారించును తోచుచున్నాడు. సంస్కరణముల పనిజేయించి చూచుటకు కాలమును, కష్టమును, భంగమునంతను కృపజేసిరిని వారు కనుగొనిరి.

అసంతృప్తి పోగొట్టుటకు విదేశీయ సంఘము మన మెడ బుట్టుట కల స క స్వ రాజ్యము రా చాలదు. విమర్శకు చగుటకు ప్రయత్నించి పూర్వయుమై దైర్ఘ్యదీనపుడే అదికాగల్గును. అసెంబ్లీ కెందుసాకు అసమ్మతిని దెల్పినను లక్ష్యము జేయక నిరంకుశాధికారము చలాయించినపుడు, అంతరిసభ్యులిచ్చు బలమునై వాధారపడియున్న అసెంబ్లీవారు బలమునీ యుక్త వైఖరికవలయును. ఈసభ్యులందరును బహిష్కారోద్దేశమున్న సెట్టి భయములేక, తీవ్రలనై భారముమోపెడి పన్ను విధించుండ నాపుటకు అసెంబ్లీజేసిన ప్రయత్నములు విఫలముగటచే వానితో, సెట్టి సంబంధమునుకొనవని ప్రజలకు దెలియవలయు నొక ప్రకటనము గా వింపవలయును. ఆప్పుడు అన్యోన్యమును విశ్వమును విశ్వాసము నుటమిరి సంవేదములులేకుండ జేకమొక్కటియై బలమెప్పుడును.

ఏకే యింగ్లీషుసదస్యులుగా శాసనసభలలో ప్రవేశించి పనిజేయప్రయత్నింపవచ్చును. కాని బి.పారమెంటు జోకటి పోతునకి బలమేపడి, స్వరాజ్యము తప్ప జేకొటి నిలువదని స్పష్టముగాగలదు.

అభివృద్ధి నివేదికలు

అభిలక్ష్యంత కాగ్ర గనుకమిట్టి మే 25 వ లేదని బాంబాయిలో సమాజేశమగును. అప్పటికి రెక్కింగువిట్టి మే 28 వ లేదే సమాజేశమగును. అభిలక్ష్యంత కాగ్ర గనుకమిట్టి వేళ్ళరు రాష్ట్రములు గాయా తీర్మానముల ననుసరించి, కబ్బు విషయములలోను, కలంటియలను జేర్చుటలోను జేసినపనిని విచారింపి, వీరప జేయవలసినపని వాలోచించును. కావున రాష్ట్రీయ సంఘములన్నియును ఏప్రిల్ 30 వాటికైన అభివృద్ధి నివేదికలను సరిగా సంతృప్తముగ పంపవలయును. జిల్లాలనుండియు, జూరర అఫీసులనుండియు నివేదికలను తెప్పించి రాష్ట్రీయసంఘములు ఆలస్యములేకుండ నొక్కటే నివేదికను బంపుటకు, రాష్ట్రీయ కార్యాలయములు యేర్పాట్లు జేయవలయును.

మే 1 కుండి, కాంగ్రెసుకమిటీ సమాజేశమగునకు మూడు వారములలోనగు అభివృద్ధినివేదికలుకూడ పంపవచ్చును.

చెన్నపురి బజారుధరలు

మేనెల 31 వ తేది గురువారము

(1) ధాన్యములు

దనియాలు	బా 1-కి	రు 30-0-0	మొదలు 64-0-0	వరకు
బియ్యం	బస్తాలు	మొదలు	వరకు	
కుసుమ	లెనాలివి	,, 45 గలవి	రు 11-0-0	18-0-0
సెలూరివి	,, డిటా	,, 14-8-0	15-8-0	
డిల్లీవి	,, డిటా	,, 14-0-0	16-8-0	
రాగులు	రా. 164 బస్తా 1-కి	,,	8-8-0	
మప్పులు	,,	,, 22-0-0	24-0-0	

(2) పప్పు ధాన్యములు

కందులు	బస్తా 1-కి 195 ర.	10-8-0	రు 11-0-0
సెనగలు	,, డిటా	,, 10-0-0	11-8-0
పెసలు	,, డిటా	,, 11-8-0	12-0-0
మినుములు	,, డిటా	,, 13-8-0	15-8-0
ఉలము	,, డిటా 164	,, 7-0-0	7-4-0

(3) నూనె వస్తువులు

నవ్వులనూనె	బా 1-కి	రు 145-0-0	150-0-0
నెయ్యి	మ 1-కి	,, 14-0-0	22-0-0
కొండాపురం	వేరుసెనగపప్పు	బా 1-కి	,, 60-0-0 62-0-0
యితర ప్రదేశము	,,	,, 56-0-0	58-0-0
వేరుసెనగనూనె	గానుగ	బా 1-కి	రు 145 మిషన్ నూనె 180
ఆముదము	నూనె	బా 1-కి	రు 122-0-0 128-0-0

(4) చిల్లర వస్తువులు

చాయపసుపు	బా 1-కి	రు 160-0-0	165-0-0
కూరపసుపు	,,	రు 110-0-0	112-0-0
మిరపకాయలు (గుంటూరివి)	బా 1-కి	రు 90-0-0	110-0-0
గుంటూరుపాయకట్టు	నీలిమందు	మణుగు 1-కి	రు 40, 45
కాశవాస్తీ	పాయకట్టు	,,	రు 60, 65
తెల్లము	బా 1-కి	రు 40-0-0	50-0-0
చింతపండు	పాతడి	బా 1-కి	రు 48-0-0 90-0-0
,,	క్రొత్తది	బా 1-కి	రు 85-0-0 42-0-0

(5) ఇనుము

పట్టాలు	రఖం	బా 1-కి	రు 87-0-0 88-0-0
చదరం	,,	,, 88-0-0	40-0-0
రవుండు	,,	,, 87-0-0	38-0-0

(6) లోహములు

వెండి	100 తులంకు	రు 82-0-0 87-8-0
బంగారము, తులము	1-కి	రు 24-8-0 25-8-0
గవరను	1-కి	రు 15-12-9
ఇత్తడి	బా 1-కి	రు 800-0-0 805-0-0
రాగి	డిటా	రు 855-0-0 860-0-0
అస్కా	చెక్కర బ 1-కి	రు 54-0-0 55-0-0

(7) రంగులు అవిజరైన

ఆపు కృష్ణుడు	20 డిక్రీలు	రు 115-0-0 116-0-0
తొట్టిక్రీష్ణుడు	20 డిక్రీలు	డిటా
సింహామార్కు	20 డిక్రీలు	డిటా
ఆపుకృష్ణుడు	16	రు 105-0-0

కాని ఏప్రిల్ 30 వ తేదీ వరకు జరిగిన అభివృద్ధినివేదికను మాత్రము పంపకుండ నుండరాదు.

రాష్ట్రీయ కార్యాలయము లన్నియును ఈ నివేదికలను యెంగ్ ఇండియా కార్యాలయమునకుపంపిన ఒక సప్లిమెంటుగాజేసి, ఇండియా యంతరించు జరిగినపని కాపునటులు జేసెదని కోరియుంటిని.

సి. రాజగోపాలాచారి.

నూతనముగ సీమలు! మనోహరముగ కీర్తనలు క్రైస్తవులు!!

మైలవరం శ్రీచాలభారతీ సమాజమువారు

కృష్ణలీల

బెజవాడ మైలవరం హాలులో

బుధవారం 9-5-23 రాత్రి 9-30 గంటకు ప్రదర్శింతురు

శ్రీ కృష్ణుని లీలలు చూచి తీరవలెను.

స్త్రీలకు ప్రత్యేకస్థలం. రేట్లు:— 3-0-0, 2-0-0, 1-8-0, 0-8-0, 0-4-0.

పర్యాకిమిడి

శ్రీయుత మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారి
యభిప్రాయములు

(స్వకీయవిలేఖరినుండి)

చాలకాలము జిల్లాలోని పీఠాధిపతిగారికి దేశసేవకొరకు తమరాలిని లెక్కలేకుండా చెందునంతవరకు (కొందరు సహాయనిరసన వీక్షింపబడిన) ప్రస్తుతము గంజామండల కాల (కేసులకు కట్టబడిన) ఆ (ప్రభుత్వ) కార్యదర్శి గారు అభిలషారతి జాతీయ కార్యదర్శిగా నొకన కృష్ణమూర్తిగారిని నియమించుటకు ముగిసినది. ఇది శ్రీ మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారికి గౌరవముగా ముగిసినది. ఇది శ్రీ మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారికి గౌరవముగా ముగిసినది. ఇది శ్రీ మల్లాది కృష్ణమూర్తిగారికి గౌరవముగా ముగిసినది.

ప్ర:—ఇప్పుడు ప్రభుత్వము జిల్లాలో నిర్వహించుచున్నది?

జ:—ఎక్కడగనె యున్నది. ఆరంభదశలో ఎక్కడగనె విద్యార్థులను తయారుచేయుట. రాష్ట్రములపై నూతన శిక్షణనుండి వారిని చాలమంది యభివృద్ధిచేసితి. జనసాక్షాత్తుల యందలలో రాష్ట్రములను ఎక్కడగనె చాచివేసితి. మనపక్షి కన్న నిర్వహణ నూతనాద విస్తారముగా దొరుకుచున్నది.

ప్ర:—తిరునాళ్ళి మునుపటికలె సామ్య కమాలగుచున్నదా?

జ:—మునుపునూతనముల యిప్పుడు కమాలకాలము. సరియైన ఆరంభదశలో యింకొక నిర్వహణ కమాలగుచున్నది.

ప్ర:—ప్రభుత్వమువారు గంజామండలమును భారతీయులకిచ్చిందా. కొన్ని చట్టములకు మాద్యమరచిందా అందువలన భారతీయులకు లాభము కలుగదా?

జ:—ఎన్నిసంస్కరణములిచ్చినా ఎన్ని చట్టములను రద్దుచేసినా అధికారుల మౌనము మారకుండా భారతీయులకు ముక్తిలేదు. భవములేని గంజామండలములే?

ప్ర:—మితవాదులు జాతీయవాదులు బ్రాహ్మణవాదులు క్రైస్తవజీవనములను మోగి అని దేశములో అనేకకక్షలు ప్రబలింపి. ఒకరినిమానిన యొకరికి కట్టడు క్రోధము ఈ దేశమునందెక్కడగా వ్యాపించినది. నిజమేద పట్టుట ప్రజలలో విస్తారముగాలేదు. దేశీయుల మనస్సులుకూడ యోగముభవనం దుండనప్పుడు స్వకార్యము వచ్చినను దానిని నిజమేదగలదా? సామాన్యజనుల కందువలన కేవలముగలదా?

జ:—తమలో తమకన్న అగ్రజాతిభేదము లున్నను స్వరాజ్యము బడయుట కవి యాటంకము కలుగజేయును. పార్లమెంటులోనూ యిట్టి కక్షలున్నవి. ఇంకొక నిర్వహణ యంత్రము జగదేవతగురు. మొన్న నే పార్లమెంటులో పెద్ద ముష్టియుద్ధముయినది కాక వారు స్వరాజ్యమునకు తిరియిందేరికాదా మన మేనా తిరియిందను?

ప్ర:—గోదావరి కృష్ణా గుంటూరు మండలములవారు గంజామండలార్థుల సంతకారముగా జూరకట్టు వారాప్రతి కలకలన చెలియుచున్నది అది నిజమేనా?

జ:—కేసులనుగర్హముల క్రిందట ఆలాగే యుండన చుచుగనె యిప్పుడాలగు కలకలము వారి మౌనము లేలాగునయ్యెనో యెవరు చెప్పగలరు?

ప్ర:—ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఆంగ్లముగా గోదావరి కృష్ణ గుంటూరుమండలము వారేకని తదితరులు క రాయని ప్రచురించినదానికి కారణమేమి?

జ:—నాయకు లీ ప్రాంతమునకు వచ్చి ఎక్కడగనె కాలగెన్న ప్రచారము చేయకుండుటయే మేముక దరఖాస్తు జూడ నిందు నివయమే పెట్టితిమి.

ప్ర:—మీరు గంజామండలములో అనేకస్థలముల యందును తదితరస్థలములందును ఉపన్యాసము లిచ్చుచుంటిరిగదా అది జనసామాన్యమునకు ముఖ్యముగా లోభదయున్నదా? శిక్షావలూ మీ సహవాసము లిచ్చుచున్నాని?

జ:—గ్రామీణభాషలో నేను మాట్లాడుతను. వాడుక భాషలోనే ఉపన్యాసము లిచ్చుచుంటుంటే ఆంధ్రకును సులువుగా బోధపడును.

ప్ర:—గ్రామీణభాషలో మాట్లాడి జనసామాన్యమునకు బోధపడవని మీరు నమ్మకముకలదా?

లై సెన్సు దొంగలు

వల్లూరి సూర్యనారాయణరావుగారు
(వి. ఏ. వి. యల్, యల్. టి)

పీఠాధిపతిగారి పదార్థములను తప్పేవే జేయనివారై ఒకరి సామ్య మరెయ్యకరి కిప్పించి కమిషను లాగుటకు గన్న మెంటువారి కలన లై సెన్సు దొంగలనియు తాను కూడ వారిలో చేరవదానే యనియ, ఇంగ్లాండులో యిండియా మంత్రియొక్క కాసంకల్పలో మొదలుగునండి, ఇప్పుడు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు వైసు ఛాన్సలరుగా నున్న భూకేంద్రవాద బాసుగారు సెలవిచ్చిరి. విద్యాశయోగ్యులగు యీ రాజకీయవేత్త, యిట్టి అభిప్రాయమును తెలిపుచుట చూడ యాయాకు వతిభ్రమము కలిగినతేమో యని సంతయును కలుగుచున్నది. మహాత్మాగాంధీగారు సైతము తన నిర్వాణకార్యక్రమమును జనుప్రదముగ నొనగొనియుటకు న్యాయవాదులే ముఖ్యముగ నుండగినవారనియు, (బ్రిటీషు కోర్టులపొయి విజేత ప్రభుత్వమునకు పానుపడుట కంటే, మన దేశీయసంఘాతము కోర్టులను స్థాపించి పార్టీలకు న్యాయమును, శిక్షయును, చట్టకాను, కలుగజేయ వలెనని యు చెప్పిరి గాని, ఈ పీఠాధిపతిగారు మాద్యమరచి, అనకసంకల్పి గాని చెప్పలేదు పదార్థముల నుత్పత్తి చేయనివారితో న్యాయాధికారులు న్యాయవాదులు వైద్యులు, కర్షకులు, ఉపాధ్యాయులు మొదలగునూ చెందగో యున్నాను. వీరందరు సాంఘిక జీవనమునకు ముఖ్యులే. పదార్థముల నుత్పత్తి చేయువారి యొక్క పదార్థములను, కీరములను, మానవులను కాపాడుటకు న్యాయసామ్య లక్ష్యవేత్తా? లా ఆర్గయు లేకన్న సంఘములెట్లు జీవింపలవు? స్వాతంత్ర్యమునకును, న్యాయకాన్త్రమునకును అనివాదావసంబంధము గలదు. స్వాతంత్ర్యము లేనిదే నిరంకుశాధికారగర్భము వారిపట్టులకు (ప్రజలగీ కారము యీనియెడల అది నిష్పయోజనములు, అస్థిరములు. వానికి వైతికలల ముందనేరక. ప్రజలందరిమీదను సమానుగా ఆచరణగా పెట్టబడు లా ఆర్గ లేనియెడల,

జ:—కలదు

ప్ర:—అలాగై న భావకొరకుకప్పు తదితరగంభములన్నియు వాడుక భాషలోనే యుండే ఆంగ్లము కెక్కడలాభము దునని మీరు తలంచెదరా?

జ:—ఆంధ్రకు తెలియవలయు ననువిషయము వాడుక భాషలో వ్రాసిన వెళ్ళున ప్రయోజనకారిగును

ప్ర:—మనరాష్ట్రీయసభకు వచ్చినవారిలో యెక్కువమంది యేభాషలో ఉపన్యాసములిచ్చెదరు?

జ:—ఎక్కువమంది వాడుక భాషలోనే మాట్లాడెదరు.

ప్ర:—భారతీయులకు స్వరాజ్యమెప్పుడు లభించవని మీనమ్మకము?

జ:—ఈ ప్రకారముగా పనిచేసిన అయిదారుసంవత్సరములలో స్వరాజ్యమును బడయుగలవని తలంచెదను

పర్యాకిమిడి తా లో తిలకుస్వరాజ్యవిధికి వసూలు	
హిందూమండలము	400-0-0
లక్ష్మీనరసమేటి	116-0-0
బూరగాం (చుర్రాశ్రీ ప్రగడ చిరంజీవిభుక్తగారు)	116-0-0
మెలియాపుట్టి	42-0-0
పర్యాకిమిడి	116-0-0

ఇప్పటికి వసూలుయన మొత్తం 790-0-0

ఎన్. వి. ఇంకను ఎక్కువగ్రామములనుండి చందాలు కనూలగును.

పర్యాకిమిడితాలాకాకు రు 1500 లు వసూలుకావలసి యుండగా పర్యాకిమిడిపట్టణములో నూటపదారులు మూతమే (అందులో రు 50 లు ఒక్కరిచ్చివారు) కనూలగుట కడుశోచనీయము

సూర్యాయపేట వార్తలు

ఈనెల 4 వ తేది మొదలు 9 తేది వరకు ఇల్లూరు జిల్లా సూర్యాయపేట పంచాయతీ ప్రజాస్వామ్యసభకు సభలు నిర్వహింపబడి చుట్టు ప్రక్కల స్వామివంతులకు ప్రస్తుతం నిలిపి యీనెల 25 తేది మొదలు 30 తేది వరకు బరుగుంటుల తిరుగా నిర్వహింపబడినది అని యొకరు వ్రాయుచున్నారు.

నిజమైన స్వాతంత్ర్యము ప్రజల మందనేరదు. ఆరాజకము ప్రబలి బలవంతులు బలహీనులను బాధించెదరు. కాబట్టి దేశపరిస్థితులను గ్రహించుచు, ఆయా కాలముల తగినట్లు యేర్పరచబడు న్యాయవిధులను, ప్రజా స్వాతంత్ర్యముతో కలిసి నపుడే, దేశభివృద్ధికి, సెమ్మదికిని లోడ్డడగలవు.

ఇదివరకు, కొన్ని దేశములలో, స్వరాజ్య సంపాదనకు అనేక కష్టములు ఆరాజకములు బయటదేరిన కారణము చేతనే దౌర్జన్యరామ్యముగ తన నిర్వాణ కార్యక్రమమును సాగించినయెడల ఆరాజకమువారందర యెట్టి విషమస్థితులలో నైనను ప్రజలు తమగ్రామములను సెమ్మదిగ పరిపాలించుకొనగలరని మహాత్ములవారి నమ్మకము. దీనికి కొంతకాలము పట్టినను యిదియే మనకు ఆచరణీయము. కొందరు దేశభిమానులు యీ విధానముతోపాటు కాసంకల్పలూ చేరి తమ శక్తికొలది ప్రభుత్వముతో పోరవించు. కాని నిర్వాణకార్యక్రమమువలననే యెట్లుటికైనను మనకు రాజకీయమోక్షము రావలెను. కాని యిప్పటికిని మన పట్టణాధిపతి తమకు అభివాదులమేయనియు స్వరాజ్య కాంక్షల మనియు వెడగట్టుటలు కొట్టుకొనెదరే గాని వీరిలో స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ యింకను రపుటకొనలేదు వీరికి నిర్భయమురా లేదు. కోర్టులపొయి పోరాడుచునే యున్నారు, భద్రము ఉత్పత్తిచేసి ఆకుడ్డలను ధరించుటలేదు. కల్లు అంగదులను మూయుచుటలేదు. నిమ్మకాయలకు సహాయముకలదు. తమ గ్రామములకు యీవిషయములనే నిర్వహించుటగా ఉపన్యసింపబడుట దేశనాయకులు తమచుగా రావలెను! వారెన్ని గ్రామములకు రాగలరు? గలిగినను వారు ఒకటి రెండుంటలు అక్కడ ఉండగానే నిర్వాణకార్యక్రమము సాగునా? గ్రామస్థులు తమలోని వైషమ్యములను తమ వెళ్లవేళ భేదమెక్కించుకొనబాలక కోర్టులకు రావలసి వచ్చినంతకాలము మనకు స్వరాజ్యము యెప్పుడునురాదు. వీరు పట్టణములకురాగానే కొందరు పీఠాధిపతి భవ స్వలాభముకొరకు వీరికి అక్రమపుసలహాల నొసంగుదురు. ఈపీఠాధిపతి ఒక క్రొత్తనీతి ప్రబలింపి. న్యాయము నెగ్గదని చెప్పినను కొంతమార్టీలు మూర్ఖపుట్టుటల పట్టెదరు గనుక మరెయ్యి పీఠాధిపతి పోయేపీఠాధిపతి యేలపుచ్చుకొనగూడదని ప్రతికేజును తీసికొనవచ్చుట! ఇట్లు కొందరు న్యాయవాదులు తమ అప్రీతులను కట్టుకుకొనెదరు (కొందరు మార్పుచున్నారు. తాను కల్లు విక్రయించకపోయినయెడల తాను బోతు మరెయ్యక దుకాణమునకు పోవును గనుక తనకు నమ్మక లాభము కల పోగొట్టుకొనవలెనని ప్రతి దుకాణదారుడు చెప్పుచుండును. జూదమునకు అప్పురావలెనని ఒకజూదరి కొరినయెడల తానీయకపోయిన మరెయ్యక డిచ్చునని భూపతి ఒక వర్తకుడు అప్పు యిచ్చినయెడల ఆతనిని మనము నింకి వలదా? ఇట్టివరకు సైతికభర్యమా? ఈవిధముగానే, దుస్సలహాలనిచ్చి న్యాయములకుదింపు పీఠాధిపతి లై సెన్సుదొంగలని పిలుచుటలో తప్పేమియులేదు. వీరు న్యాయవాదిగైతియొక్క గౌరవమును బొత్తిగా పోగొట్టుచున్నారు. తుదకు న్యాయము గెలిచినను, ఒడినను, తమకు తిరగబడుకొని న్యాయమునకొన్న కేసులలోనే నిజమును కొంత సరుగుపడుచుట, అబద్ధమును కొంత పురికొల్పటం తలస్థించుచుండగా, తమ స్వలాభము నిమిత్తమే దుష్టసలహాల నిచ్చునట్టియు, మూఢులకు లాబడునట్టియు పీఠాధిపతి లై సెన్సు దొంగలని పిలుచుటయును యే తమాత్రము తప్పులేదు

బెంగాలులో బందిపోటులు

ఒక్కవారమున ఇరువదియారు

కలకత్తా, మే 2:—21వ తేదిలో అంత్యయమున వారము నందు బెంగాలునందు 26 బందిపోటులు రిపోర్టుజేయబడెను, ఇందు నాల్గు అతీపురు జిల్లానుండి మిగిలినవి 15జిల్లానుండి చెలియవచ్చెను. ఒక్కరాకనందు జరిగిన ఒకటిరెండు బందిపోటులయందు 15 గురు మనస్సులు తుపాకులకు మొదలగు వాయుధములతో నొక గ్రామమున నొక గృహమునకాచి 12½ వేల రూప్యముల విలవగల నగలను దోచుకొనిపోయి.

పారికను గ్రామమున 12 బంది పోటువారు ప్రవేశించి రు: 800 విలవగల నగలను దోచుకొనిపోయిన పరిచుపురము నుండి చెలియవచ్చుచున్నది. వారిద్దరు రివాల్యూరు మొదలగునవి గలవు వీరు తిరిగి వెళ్ళుచుండగా గ్రామస్థులు వీరి వెదికిరి. గ్రామస్థులలో నొకరికి తీవ్రమగు రివాల్యూరు దెబ్బలు తగినను, దొంగలను పట్టుకొనబడునను, ఆ పీని తిరిగి రాబట్టుటకును గరియగు అమాకీ చెలిపినవారికి రు 500 లు జహూమానము ప్రకటించబడెను.

కానోల్లంపునము

అయ్యవలలు

(ఎం. ఇందియా)

మధురదాసు తృణాజీగారు యీ క్రిందిలేఖను తప్పక ప్రచురింపవలెనని కోరుతున్నాను. ఆచరణలోనున్న కార్యక్రమమున కేమైన యుక్తములగు నాత్యేవణలు వచ్చియెడల వాని ఎం. ఇందియా ప్రచురించుట ఆచారముగనుండునని అనిగూడ యొక లేఖ వాయించు అందు నూచించుచున్నాను. అది యెంతయు యుక్తముగనున్నది. నేను మధురదాసుగారితో నీ క్రిందిదానిని ప్రచురించుచున్నాను.

లేఖ

ప్రియమైన కార్య, గయకేయముచేసినది నియోగించిన కార్య క్రమమునుగూర్చి నేను నానుగుణముల చెప్పవలెదను.

ఈమాసాంతమునకు దేశము కానోల్లంపునమునకు సిద్ధముగనుండవలెనని యాదేశించబడినది. కానోల్లంపునమునకు గడంగువారిని సిద్ధముజేయుటకు కార్యగమములు కోరబడినది. ఈసంరంభమునకు ప్రజలలో నత్యావశ్యమును పురిగొల్పుటకు కర్మింపుకముటి సభ్యులు దేశమంతటను సంచారము జేయుచున్నారు. కాని కానోల్లంపునకు గడంగుటకు వలయు పరిస్థితులన్నియు నిపుడు చేరుకొనరా?

కానోల్లంపునభావము చాలవరకు కృత్రిమమైంది. దాని నాచరణలోబెట్టుటకు, కానోల్లంపునకు కష్టములచేటందుచున్నానని భావించి, అకష్టములనుండి గట్టెక్కుటకు అవసరమగునట్టి భావింపవలయును. అదే విధముగ, అందరును గలసి ఒకపనిజేయుటకు, దానియొక్క అవశ్యకత సర్వమైన వారికిని గోచరించినగాని, ప్రజలు కానోల్లంపునకు గడంగి లాభము జెందజాలరు. నేటాలు కార్యములందరను దుర్మనుకు రి పానులపన్ను తొలగించుకొనవలెనని ఉత్సాహముతో నేకో దేవులై యుండుటచేత నే వేలకొలదియంది కానోల్లంపునమునకు గడంగి. అకాలిందగుచు యెంతయో వేధజెందుటచేతనే ధీరత్వతో దౌర్జన్యవిరహితసంరంభమును జేరి. ఇదేవిధముగ అసామ్య దాహము మిల్లువని వారలు ను కయి రా రై తు లు ను. కానోల్లంపునమునకు గడంగుట వ్యాపారము చెప్పటకు ప్రజలలో స్వరాజ్యత్వము అంత అధికముగ నుండరా? ఏమైనను సరే స్వరాజ్యమును సంపాదించవలసినదేయని ప్రజలు సం భావించియున్నారా? ఈవిషయములను, మహాత్ముని యనుసరించిన గుంపుల బట్టిగాని, ప్రస్తుతము నాయకులుగనున్న వారి యుక్తవ్యాసముల వినుటకు మూల జనసంఖ్యనుబట్టిగాని నిర్ణయించుకొనవలెను. మహాత్ములను వారాయనరులను పూజించుట, మనకు తాతలవాటినుండియు పరంతరగ వచ్చుచున్న ఆచారము, బహిరంగముగ గానియు కటాక్షములగు ప్రదర్శనములు నిజమైన యభివృద్ధివిన్నాములు గావు. మహాత్ముడును కార్యగమము గొన్ని పనులజేయుచుని కోరెను. తత్ఫలితమునుబట్టియే, ప్రజలు స్వరాజ్యమును గూర్చి యెంతవరకు ఆసక్తిపడినది నిశ్చయమును బడసికో గనుగొనవచ్చును. ప్రజలలో ప్రబోధము, ఇదివరకన్న దుగలుగనిది, కలిగినమాటనిజమే. కాని యేమైనను సరే స్వరాజ్యము సంపాదించవలసినదే యను భావము గలవా? ఇంకను అంతటిభావము గలవా లేదని నాకు భయమగుచున్నది. అట్టిభావము గలవాడే కానోల్లంపున సంరంభము మాట తలపెట్టుట చిట్టో జేవులకుంటిదగును.

జనసామాన్యమున కిట్టిభావము గలవాగోచియినను కొందరు వ్యక్తులు మాత్రము అట్టిభావ పరిపక్వమును బొందిరి అంగీకరింపవలెను. దీనినిబట్టి అవ్యక్తులు కానోల్లంపునమును ప్రారంభింపవచ్చునని వాదించవచ్చును. పోనీ అట్లే యనుకొనినను, ఈకోజులలో నిర్బంధములపాలగుట జాతీయ స్వాతంత్ర్య ప్రచారమునకు భంగము గలిగించుట గును. ఇంకను జాతీయ ప్రబోధము గావించిన పిదప జెయిలుకు వెళ్లుటనుగూర్చి తలపెట్టవచ్చును. అప్పుడు సంరంభము యుక్తమార్గమున అవిచ్ఛిన్నముగ జరుగగలదు. ఇంకను యెంతయోపని జరుగవలసియున్నది. క్రమశిక్షణ నెత్తకొనుటకు దృఢముల కారయటకన్న, మనము చేయవలసిన కార్యమునై దృష్టిని, కత్తిని, కేంద్రీ కరించుకొనుట అవశ్యమును త్వరితముగ బాదగలదు. కావున ప్రస్తుతము వ్యప్తిగాని, కమిష్టిగాని కానోల్లంపునముమాట యెత్తుకొనకుండ ప్రతియొక కార్యక్రమమునకు గడంగుట యుక్తమనియు అతనియే నాకు నమ్మకము జోడునున్నది.

దీని కర్మము జెయిలుకు పోవుటయందేదనిగాదు. ప్రచారములనుకార్య కేంద్రీయమునది తొలగించుచునేయుండవచ్చును. అట్లు తొలగించుటకున దేశమంతటను వైస్యమెక్కువై జాతి అదర్శమును త్వరలో జేరునటులజేయును "జుట్టివైకావే గస్తీ, మొచ్చిస్తే సర్వశిష్టిస్తే".

విశాలదృష్టియు అనుభవముగల మిత్రులు, గురువు జెయిలుకునుండగా అందరకును జెయిలే యుక్తస్థానమని చెప్పెదరు. వారు ఆయనకు చాల దగ్గర వాతావరణమున వారును, గురువు యెడ వారికిగల శక్తికి నేను నిమగ్నము కాని దానిని బట్టివాడు బడసిన నిశ్చయమును వివక్షకానబాలన. జెయిలుకు వెళ్లుటను యెప్పుడు ఆయన బోధింపవలెను. అది సాధ్యము మార్తకే. నేనాని తమవద్దనుండి కొంపో బడినతోడనే ఆయన తిరువారవాడయటను, నేనానియెడనున్న విశ్వాసమువలన, ఆయనయన్ని వోటనే యుండుటకు పరిపించెదరు. అట్లుజేయుటకున తంతవ్యముగాని గొప్పలోపమును ప్రదర్శించుచున్నారని చెప్పవలసినదవును. మహాత్ముని నిర్బంధమును నావట్టుకునేను అమూల్యత్యాగముగ భావించిగోచరించెదను. అట్టిదానిని మనము తోచితోచని పనులజేసి సామాజీయ గూడదు. ప్రజలలో యింకను సుత్యక్తముగాని స్వరాజ్యావర్తముకన్న అయిన జగత్ప్రసిద్ధినివదలెను. కావున గురువుయెడ మనభక్తియు అంతానో జెయిలుకుపోవుటగాక, త్యాగమును సం తతప్రచారమును గావించి ప్రజలలో స్వరాజ్యావర్తమును గుర్తించు జేయవలయును.

(సం) మధురదాస్ తృణాజీ.

వ్యాఖ్యానము

కొందరు యెక్కువగా త్యాగ, బాధానుభవముల బొందుట దేశమున కవసరమని నేను నమ్మెదను. మధురదాసుగారి మాఖ్యాతేవణ కృత్రిమకానోల్లంపునకు గడంగువారు నిర్మాణ కార్యక్రమమును కొనసాగించుట తొలగించబడుదురనియేజాతీయ నిర్ణయత్యమును బాధానుభవ సామర్థ్యమును నిర్మించుటయే నిర్మాణ కార్యమునై యవసరమైనదియు, అమూల్యమైనదియు ననవలయును. చేయవలసినపని త్యాగమునమాట సర్వమే. కాని నిజమైనపనిని అందరలోబెట్టుటయే మానసికముగ నాలోచించునిర్మాణ కార్యమునకు నకు నేదేయగలదు. ఉపయోక్తముని నిర్మాణకార్యక్రమము మార్తకే జేయువారు అందరును కానోల్లంపునము జేయువారిని జెయిలుకు కొంపో బడరు. అట్లుగాక, మధురదాసుగారు కోరిన జాతీయ ప్రబోధము యితర పనులకున జరిగినట్లే యీకానోల్లంపునముగల్గునట్టి జరుగునని జ్ఞాతమును కొనవలయును.

భారతదేశములో అత్యగ్రహణముగల ప్రతిమానవుడును, మహాత్ముడు జెయిలుకు నన్నంతకాలము, తనకు గూడ నుచిత స్థానము జెయిలేయని భావించు వలెనని నేనుక్రితరణ కుదిగ నమ్ముచున్నాను. ఈభావమును పరిపక్వముగ నటుల జేయుటకు, అట్లుభావించిన వారుమార్తకే జావుటయేయని నేను చెప్పుదును సర్వమును వ్యాపించజేయుట కిదియేమార్గము. మహాత్ముని నిర్బంధమునటి నిశ్చయకార్యములకు పరిత్యజి జేయకున్నయెడల జాతీయత్యాగ గౌరవముగాని, దేశభక్తిగాని యుండజాలదు.

కానోల్లంపునమునకు గడంగుటకు ప్రజలలో స్వరాజ్య తృప్తి లేదని మధురదాసుగారు జెప్పటాట సత్యమగునెవల, సరక్తికానోల్లంపునము విలుగాకపోవచ్చును. ఇప్పుడు కానోల్లంపునకు గడంగడమని చేరివారిలో స్వరాజ్యతృప్తి యెక్కువగనుండి, కానోల్లంపునముకల్ల గల్గవచ్చును కహింప సకు కట్టియున్నారని నేను వెలుపగలను. నేటాలు కార్యములకి పానుల పన్నును తొలగించుకొనుటకు యెటుల పరిపించికో అట్లేయవుడు కానోల్లంపునముగ జేసవారందరును గూడ ప్రస్తుత ప్రభుత్వవిధానమును అంతయొందించుటకు పరిపించుచున్నారు. స్వరాజ్యము మాట అటుండనిదు అల మహాత్ముడు వెళ్లుటకుమందు తాను నివసించి పనిజేసినవోటుకు వెళ్లి అచటి ప్రజలనుబాచి మాటాడ నీయకుండ నిరంకుశపుటుత్తవుతో బాల్మీకేపుగారిని అటంకపరచినపుడు, ఆయనయెడ ప్రభుత్వమహిమను గావించియు అయిన తప్పక భావించునని నేను నమ్మెదను. క్రమశిక్షణములలో పనిజేయ గూడదని ఉత్తరువుగావించబడినపుడు, కామ్యునాలంటియు అపకారము గావించినటుల భావించిరి. ప్రజామందిరమున జాతీయపతాకములను వ్రేలాడ బ్రహ్మాడదనియు, ప్రదర్శనములపెట్టు నూరేగింపగూడదనియు, ఉత్తరువుజేసినపుడు జరిగియున్నా. కావున ప్రజలు అపకారము గావించినటుల భావించెదరు.

దేశమంతటను వేలకొలదివోట్లు వాక్యావ్యక్తమునకు భంగము గావించబడినపుడు యెంతయో అపకారము గల్గినటుల భావించుచున్నారు. ఈ కోజున పంజాబునాయకులు మత సంరంభములో చిట్కు కొనకున్నవో, కోజుకు కోజు పరులును సమరావ్యసము జేయవచ్చును, లాకెన్సులూ విగ్రహసంచారమును యెక్కువగా భావించియుండెడివారే.

ఏదైన అపకారము జరిగివుడు వెంటనే దానికెరిగిన ప్రతికృతిజేయుట కానోల్లంపునమునకు ముఖ్యము. ఏదే కొందరు వ్యక్తులు అపకారము జరిగినది తెలిసికొందురు. కొందరు తెలిసికొనరు. తెలిసికొనలేకపోవుట అపకారాభావము చేత గాదు. వారికి తెలిసికొనగల్గినంతటి భావతృప్తియును ఉత్సాహమును క్షీణించిపోయిన దనకలయును. అట్టికిరి ఆ భావోద్వేగముగలవాడు ఈ టీకాభావము గలవారి నుత్తేజులజేయుటకు ధర్మము. ఇట్లు జేయుటకు మంచి మార్గము అపకారము జరిగినది తెలిసికొనిన వ్యక్తులు కానోల్లంపునమునకు గడంగి బాధానుభవము జూడుటయే.

సి. రాజగోపాలాచారి.

అమృతాంజనంధిపోవారి

సుప్రసిద్ధాక్షధముల జాబితా.

	రు.బ.
1. శీర్షరసాయనము మూత్రము అశీర్షమునకు ...	1-4
2. వజ్రకలికలు ధాతుపుష్టికి ...	1-
3. బ్యరహరి బ్యరములకు సీసా 1-కి ...	0-12
4. అమృతాంజనము అన్నికొప్పులకు ...	0-10
5. మూలకంకకు తైలము డబ్బి 1-కి ...	0-12
6. తామరతైలము; తామర, తీటకు ...	0-6
7. తేలుమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి ...	0-8
8. కలరా మూత్రము. వాంతిభేదలకు ...	0-8
9. దంతకూలకారి, పుండ్లవోటుకు ...	0-8
10. కర్మకూలహరి, చెవిపోటుకు ...	0-6
11. గజ్జికైలము, గజ్జిచీదలకు డబ్బి 1-కి ...	0-4
12. కనుకల్లకు తైలము, కిరిపకల్లకు ...	0-8
13. పేలకు మందు సీసా 1-కి ...	0-4
14. కుప్పకు తైలము, డబ్బి 1-కి ...	0-4
15. దంతమార్తము, పండ్లుతోముటకు ...	0-2
16. సుఖభోగి మూత్రము ...	1-0
17. సుఖభోగి తైలము, పుండ్లకు ...	1-6
18. రోమహరి వెండ్రుకలు ఊడుటకు ...	0-8
19. మోహినితైలము వెండ్రుకలు పెరుగుటకు ...	0-12
20. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి ...	0-6
21. గ్రహణి మూత్రము డబ్బి 1-కి ...	0-8
22. జులాలి మూత్రము, మలబద్ధము ...	0-8
బంగారు కేకులపుస్తకము25 కేకులు గలది 1-కి రు. 8-0-0 లు వెండికేకుల పుస్తకము 1-కి రు. 1-0-0 లు	
23. పెప్పరుమెంటునూనె ...	1-8
24. చందిరిత్రైసీమిది జెన్ను 1-కి ...	2-8
25. కనుమారి మూత్రము, కనుమయ్యాగులకు ...	1-0
26. కేకు ద్రావకము సీసా 1-కి ...	1-0
27. కఫహరి కిరకట్టు దగ్గులకు ...	1-0
28. కఫహరి మార్తము, దగ్గు, ఉబ్బకములకు...డబ్బి 1-కి	0-8
29. నుందరితైలము, ముఖకాంతికి ...	0-8
30. కిరోజేదన మూత్రము, కలనోప్పులకు ...	0-8
31. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు ...	0-4
32. జంతువాతహరి, ఎముడికలకు ...	1-0
33. ఉబ్బకమునకు మందు ...	2-0
34. వాయువుపోట్లకు మందు ...	1-0
35. విరోచనములకు మూత్రము డబ్బి 1-కి	0-8
36. కస్తూరిమూత్రము పెద్దది మంచిది	50-కి 0-10
37. వామకర్పూరము ...సీసా 1-కి	0-6
38. నేపాళజేకపు కస్తూరి మంచిది ...రు. 1-కి	40-0
39. కంకమపువ్వు ...	8-8
40. పచ్చకర్పూరం 1-6 రకం ...	2-8
41. పచ్చకర్పూరం 2-6 రకం ...	1-0
42. దాన్ను లేక అది పచ్చికాదా ...	8-8

అమృతాంజనంధిపో' బొంబయి-మద్రాసు.

[illegible]

ఆంధ్రవతి

1922-23 మే 28 వ తేది

గురువారము

శాసనసభ్యుల రాజీనామాలు

విష్ణుదాసు, వహానిగార్లలో బాటు, జె. ఛాదరి గారు గూడ రాజప్రతినిధిగాకి శాసనసభ్యత్వమునకు రాజీనామాను పంపిరి. రెండుమార్లు శాసనసభవారు నిరాకరించిన ఉక్తపన్నును సర్టిఫికేటుద్వారా తిరిగి విధించుట, సక్రమ ప్రాతినిధ్య ప్రభుత్వసూత్రములకు భంగకరమనియు, ఇట్టి కుప్పకూతల అసమృత్తి జూపుటకుగాను తాము రాజీనామా నొసగుచుంటిమనియు, ఛాదరిగారు తమతేజుతో వ్రాసిరి. వీరు మువ్వరును ఇతరుల కొరకు పేచియుండక తమధర్మమును నిర్వహించుట ప్రశంసార్హము. ఉక్తపన్నుయొక్క దృష్ట్యమును, పార్లమెంటుసభవారు గ్రహించునటుల జేయుటకు, శాసనసభ్యుల రాజీనామా లేమార్గమగును. అంతియగాని, శాసనసభల నంటియండి ఎట్టి క్రయత్నముల గావించినను వీరి మాటలను నమ్ముచుండరు. రాజీనామానిచ్చిన సభ్యుల మార్గమును, నాయకులని పేరుగడించిన రంగాచార్యులు గారు, శేషగిరి అయ్యగారు, మొదలగు సభ్యులను సరించుట లాభకరము. రంగాచార్యులుగారికిను మీనమేషములను లెక్కించుట భావ్యముగ దోషము. నాయకులు ముందుగ నితరులకు మార్గము జూపవలయును. ఈశ్వరచరణుగారును, ప్రతిసభ్యుడును రాజీనామానిచ్చుట ధర్మమని హెచ్చరించుచున్నారు. కాని వీరికిను, పార్లమెంటుసభవారి నిర్ణయము వెలువడువరకు వేచియుండ నిశ్చయించిరి. పార్లమెంటుసభవారి నిర్ణయము, శాసనసభ్యుల చర్యపై నాధారపడియుండును. శాసనసభ్యులు తమ యసమృత్తిని కార్యరూపముదాల్చి జేసినపుడే, పార్లమెంటుసభ్యులు కండ్లుదెలుపుదు. తేనియెడల, వీరి అసమృత్తిని మామూలు కాగితపు తీర్మానములకింద భావించి నిర్లక్ష్యముజేయుట సహజము. లేబరుసభ్యుల కోర్కెపైని, పార్లమెంటుసభలో నీవిషయమును గూర్చి చర్చించుటకు పీలుప్రభువుగారు రవకాళమిచ్చెదరని తెలియుచున్నది. కాని, ఇందుకు ఫలితమేమగునో యూహింపవచ్చును. లిబరలు కన్సర్వేటివు పక్షములు భారతీయులపక్ష మవలంబించునని తలంప పీలులేను. స్వదేశసంస్థాన రక్షణ చట్టము వలెనే, ఉక్తచట్టముగూడ కామన్సుభ్యలో చర్చకు వచ్చును. కొంతవడి కంతశోష జరిగినపిమ్మట, రాజప్రతినిధిగారి చర్య ఆమోదించబడుట సహజము. ఉక్తపన్నువిషయమును, కేవలము ప్రత్యేకసమస్యగా భావించి లాభములేదు. ప్రస్తుత ప్రభుత్వపద్ధతి కది ఫలితము. ఇదిమారి స్వపరిపాలనము త్వరలో సుస్థాపితమగుటకు పాటుబడుట ఎల్లర ధర్మము.

నేడు ఉక్తపన్ను విధించుట తలపించినది. లేవు మరియొకరితని నిరంకుశప్రవర్తనము బయల్పడవచ్చును. ఇదివర కటుల జరుగలేదా? స్వదేశసంస్థానరక్షణ చట్టమును ప్రార్థిస్తే దానిని పునరుద్ధరించుచుండలేదా? ఇట్లుకు సర్వసమీక్షామీషనుకు ప్రత్యేకంపబడిన సామ్యము, రైల్వేవ్యయమును శాసనసభవారు దగ్గించియుండ రాజప్రతినిధిగారు పునరుద్ధరించి

యుండలేదా? ఇంతకన్న సెక్కుడునిదర్శనము లేవి గావలయును? బర్మా శాసనసభలో జాతీయవాద సభ్యులకు నాయకుడగు మాంగ్ పూగారు అసెస్సియేటుకు ప్రెస్సు ప్రతినిధిలో ముచ్చటించుచు, సర్టిఫికేటు అధికారమును గాంచిన పిమ్మట, సంస్కరణములు వట్టిబూటకమని విదితమగునని నడివిరి. పాపము వీరు శాసనసభలో క్రొత్తగ బ్రవేశించినవారే. సంస్కరణములు బూటకమని జూపుటకేగదా, జాతీయవాదులకొందరు శాసనసభలో బ్రవేశించనెంచిరి? అట్టి ప్రయత్నముతో బనిలేకుండనే, సంస్కరణములు బూటకమని వెల్లడియైనది. ఈబూటకముతో నికను దాగురుమూలలాడుట దేశభక్తులకు పాడియగునా? డిమాండ్ కట్టకూపక్ష ప్రముఖులగు గిన్నాలాగారి కింకను శాసనసభ్యుల రాజీనామావలన యుపయోగముండునని నమ్మకము గలుగలేదు. రాజీనామానిచ్చుట కింకను తరుణము రాలేదని వీరియూద్దేశము. శాసనసభ్యుల తీర్మానము లెక్కువ తృణీకరింపబడెనో, రాజీనామాల కప్పుడే తరుణ మేతెంచినది. ఆస్మగారవమును కాపాడుకొనుట శాసనసభ్యులకు ముఖ్యము. ఎత్తు లెన్నిబన్నినను ఫలముండదు. అయ్యది దాస్యభావ చిహ్నముల క్రింద బరిగణించబడును. రాజీనామానిచ్చిన మువ్వరుసభ్యులమార్గమును అనుసరించుట కింతసభ్యులకు ధైర్యముండునో లేదో చూడవలయును. శాసనసభ్యులెటులప్రవర్తించినను, శాసనసభలును సంస్కరణములును నిరర్థకములని వారే ఎలుగెత్తి చాటుచున్నారు. ఇట్టి సంకర్షణములలో కాంగ్రెసుసభ్యులు శాసనసభలలో బ్రవేశించుట హాస్యాస్పదముగ నుండును. వెనుక నెటులదలచినను, స్వరాజ్యపక్షమువారి కివయనను శాసనసభాప్రవేశ ప్రయత్నమును మానుకొని, కాంగ్రెసుతీర్మానములను మహాత్మునిసంక్షేపమును సఫలపరుచుటకు తమ శక్తి నంతయు వినియోగించుట శ్రేయస్కరము. కాంగ్రెసుతీర్మానములను తృణీకరించి, ప్రజలదృష్టిని ముఖ్యకార్యములనుండి మరలించుటవలన, నెట్టియనర్థములుగలుగునో దెలుపుటకు పంజాబుస్థితియే ముఖ్యనిదర్శనము. మధ్యరాష్ట్రములలో శాసనోల్లంఘనమారంభమయినది. గ్రామములపునర్నిర్మాణ మిప్పుడు జరుగవలసియున్నది. ఇట్టిసందర్భమున నాయకు లెల్లరు గలసి కృషి సలుపుచో విశేషప్రయోజన ముండును. ప్రజలకు కాంగ్రెసుపైనను, గాంధీ మహాత్మునిపైనను గల భక్తి మరియొకరిపై లేదనుట తధ్యము. ఇట్టి భక్తి నవకాళముగ గైకొని, కాంగ్రెసుసభ్యు లెల్లరును జాతీయనిర్మాణమునకు బూనుకొనుట యావశ్యకము. దేశమీనమయమున వేరుమార్గము ద్రొక్కిన తీరిని నష్టము వాటిల్లు ననుటకు సందియము లేదు.

గయాకాంగ్రెసు కార్యక్రమము

గయాకాంగ్రెసు కార్యక్రమమునందు గాథ విశ్వాసమును దెలుపుచు వీరారురాష్ట్రీయ కిలా షాత్ సంఘమువారు తీర్మానముల గావించిరి. అన్ని రాష్ట్రములవారును తమ విశ్వాసము నీరీతిన మరల వ్యక్తపరచి, తదేకీక్షతో పాటుబడుట ముఖ్యము. ఆంధ్రరాష్ట్రము స్వరాజ్యనిధికి చందాలవైచుటలో ముందడుగువైచినను, వసూళ్లు సంత్రిప్తికరముగ లేవు. ఆంధ్రులు వసూలు పనిని చురుకుగ జరుపుట యవసరము. కొరవడిన మొత్తమునకు వెంటనే చందాలను వేయించి వసూలు జేయవలయును. ఆంధ్రదేశము తనవంతును చెల్లించునని భావించవచ్చును. పూనాలోగూడిన వర్కింగు కమిటీసభలో 23-వ మే వరకును గడుపు విస్త

రింపబడినటుల, శ్రీయుత రాజేంద్రప్రసాదుగారు దెలుపుచున్నారు. ఆతేదిలోపల, ఆంధ్రరాష్ట్రము తా నీయవలసిన ధనమును విద్యుత్తులను సమకూర్చునని నమ్మినము. ఆంధ్రనాయకు లీవిషయమై దృఢప్రయత్నముల గావించగోరెదము. రాజగోపాలాచార్యులుగారు తిండివనమునుండి మాకు వంపిన తంతివార్తలో, కాంగ్రెసు కమిటీ బొంబాయిలో గూఢవరకు అన్ని రాష్ట్రములును వసూలుపనిజేయుచుండవలెననియు, ప్రతివారిపు నిబంధనలను పాట్నాలో నున్న అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శి కిని, యంగుళండియో పత్రికకును వంపుచుండవలెననియు, హెచ్చరించిరి. వీరి హెచ్చరికను ఆంధ్రరాష్ట్రము తప్పక కొనసాగించి, భావ్యభివృద్ధికి తోడ్పడు గాక! భావికార్యక్రమ మేది నిర్ణయించబడినను, నిర్మాణ కార్యక్రమమును దేశము కొనసాగించు టత్వవసరమని హెచ్చరింపబనిలేదు. దేశములో నన్నిపక్షములవారును ఇక్కార్యమును నిర్వహించుట ధర్మము. ప్రాథమిక గిద్వాసిగారు "టూమారో" అను పత్రికలో వ్రాయుచు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును తదేకీక్షతో నిర్వహించుటకు సేవకవర్గము సేర్పజువవలయుననియు, దీనియందు జేరువారు జీవనాధారమునకు సరిపోవు వేతనభృతిని గైకొని అయిదు సంవత్సరములు వేతనవేయుటకు ప్రతిజ్ఞ బూనవలయుననియు, గ్రామ పునర్నిర్మాణ కార్యమును వీరు నిర్వహింపవలయుననియు, సూచించుచున్నారు. నిర్మాణ కార్యక్రమమును దీక్షతో నిర్వహింపవలయుననిన, ఇట్టి దేశ సేవకు లవసరమనుటకు సందియములేదు. ఇకముందు గావలసినది, కార్యోత్సాహముగాని వేరుగాదు. కేవలము ఉపన్యాసములతోగాని, బుద్ధుడప్రాయమగు ఉద్రేకముతోగాని, నిర్మాణము నెఱవేరదు. నిర్మాణ కార్యక్రమముగూర్చి దేశమిదివరకు తగు శ్రద్ధవహించియున్నచో, ప్రస్తుత సందగ్ధిని కవకాళము లేకుండజేసి, ఇకనయినను వెనుక జేసిన తప్పులను సవరించికొని, భారతీయులు నిర్మాణకార్యమును శ్రద్ధతో నిర్వహింపవలయును. గిద్వాసిగారి సూచన అమూల్యమయినదనుటకు సందియములేదు. నిర్మాణము త్వరితముగ కొనసాగుచున్న కొలదియు, స్వరాజ్యము సుస్థాపితమగుచుండును. తాని సపుడు కదలించుట కేరికిని సాధ్యపడదు. గయాకాంగ్రెసు కార్యక్రమమును పూరిజేయుట కాంగ్రెసుపక్షమువారి విధియైయున్నది కాంగ్రెసు కార్యక్రమము సామ్యవమయినదని, మాటలచే నితరుల నమ్మించుటకు సాధ్యపడదు. నిదర్శనములు గనుపించిననే, అన్నిపక్షములవారును దీని నవలంబించుటకు ముందుకువత్తురు. ఇందుకొరకు ప్రజల చలనము దేశమున జనించునని నమ్మెదము. నిరాకరణోద్యమము క్షీణించెనని, డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్ పత్రిక సం తరించుచున్నది. టైము మొదలగుపత్రిక లటులనే భావించుచున్నవి. కాని, వీని యూహలు నిరాధారములని త్వరలో దెలియగలను.

భారతీయుల యవమానము

నేటాలునందు భారతీయులను ప్రత్యేక పుగూడములలో నుంచుటకు చట్టమొకటి నిర్మింపబడినటుల నేటివార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఇదియు, లైసెన్సుచట్టమును, గవర్నరు జనరలుగారి అంగీకారము నిమిత్తము వారికి పంపబడినవి. ఇవి శాసనమగుచో, భారతీయుల వివాళనము నిశ్చయమని, నేటాలు భారతీయ కాంగ్రెసు కార్యదర్శి దెలుపుచున్నాడు. టాంగనయికాలో వేసకు వేలు మాపులు కట్టివేయబడియున్నవి. భారతీయులు క్రొత్తపన్ను

లను భరింపజాలక వర్తకముజేయుట మానకొనిరి. ఇంత విషమస్థితి ప్రబలియున్నను, మేజరు ఆగమ్ము బిగోరుగారు తాము కొత్తచట్టములను అమలులో పెట్టక నిలువ జాలమని కామన్సుభలో నుడివిరి. కెనియా వ్యవహారమునుగూర్చి ఇంగ్లీషుపత్రికలు వ్యాఖ్యానముల సభికముగ గావించుచున్నవి. రివరెండు లో అను క్రైస్తవమత ప్రచారికుడు లండనుపై ముప్పత్రిక కొక ఖను వ్రాయుచు, హైందవనాగరికము ఆఫ్రికాకు సరికొడదనియు, తెల్లవారే ప్రాముఖ్యము వహించుట యవసరమనియు, సూచించెను. పాశ్చాత్య నాగరికము, ఆఫ్రికావాసులకు సరిపోవునుగాబోలు! వీరివాద మంత నిస్సారమో డెలుప నవరములేదు. భారతీయప్రతినిధు లొకపక్షమునను, శ్వేతప్రతినిధు లింకొకపక్షమునను వాదించుచుండుటచే అక్టోబరు నెలలో జరిగెడి ఇంపీరియల్ కాన్ఫరెన్సు నిర్ణయమునకు కెనియాశమస్యను విడువవలయునని, మాం ఛెస్టరు గార్డియనువిలేఖకుడు గోరుచున్నాడు. ఇంత కన్నను విరుద్ధమగునూచన పేరొక టుండబోదు. ఇంపీరియల్ సమావేశమునందు, అధినివేత రాజ్యముల ప్రాముఖ్య మధికము. ఇంతియగాక, ఇంపీరియల్ సమావేశ తీర్మానము లింతవరకు హిందూ దేశమునకు లాభ మొనగూర్పలేదు. భారతీయుల సమానత్వమును గుర్తింపవలయునను తీర్మానమును అధినివేత రాజ్యములు లక్ష్య పెట్టి యుండలేదు. ప్రస్తుతపరిస్థితుల గాంచిన, సామ్రాజ్యసంబంధము హిందూ దేశమునకు అవమాన కారణ మగుచున్నది. అందుచే సామ్రాజ్యసంబంధముగూర్చి హిందూ దేశము దూర మాలోచించవలసినతరుణ మానస్సు ముయినది.

జాతీయపతాకము

జాతీయపతాకముకొరకు, శాసనోల్లంఘనము వారంభించుటకు నాగపురము జబ్బులుపురము నిశ్చయించినదాదిగ, మధ్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వము కొంతవరకు క్రిందికి దిగినటుల గనుపించుచున్నది. స్వరాజ్య పతాకము లో సామాన్యముగ జోక్యము కలుగజేసికొనుటకు తమ కిష్టములేదనియు, ప్రజాశాంతికి భంగముకలుగునని దోచినపుడుమాత్రమే తాము జోక్యము గలుగజేసికొందుమనియు, ప్రభుత్వమువారు చెలుపుచున్నారు. స్వరాజ్యపతాకమును దీసికొనిపోవుట వలన ప్రజాశాంతి కలుల భంగముకలుగనో చెలియదు. స్వరాజ్యము గోరని ప్రజలుగలరా? అట్టి పా రెవరియిన మిగిలియున్నచో, వారు అల్లరి గావించకుండ ప్రభుత్వమువారు కట్టుదిట్టములగా వింపవచ్చును. స్థానికసంఘములవారు స్వరాజ్య పతాకముల నెలకొల్పుచో, వారికి గ్రాంటులు నిరాకరింపబడుననియు, క్రమచర్యలు వారిపై దీసి కొనబడుననియు, ప్రభుత్వమువారు భయపెట్టుచున్నారు. ఇట్టి సందర్భములలో స్థానికసంఘముల వారు స్వరాజ్యపతాకమును కోల్పోవక, గ్రాంటులను నిరాకరించుట గౌరవప్రదము. జాతీయపతాక రక్షణకొర కారంభింపబడిన శాసనోల్లంఘనము విజయము గాంచకమానదు. జాతీయపతాకమును గౌరవించుట, భారతీయు లెల్లరకును ధర్మమగుచున్నది. ఇందుకు భంగము కలిగినయెడల, భారతీయు లట్టియవమానమును భరింపజాలరు. ప్రజలు జన్మస్వాతంత్ర్య నిరోధమునకు లొంగక, ఆత్మ గౌరవమును కాపాడుకొనుకొనియు, స్వరాజ్యము చేరువకు వచ్చుననుటకు సందియములేదు.

మద్రాసు కార్పరేషను

మద్రాసు నీటిసంతను క్లోరినుతో శుభ్రము చేయవలయు నను యూహ గలదు. ఇందువలన గల నష్టములకు డాక్టరు మల్లయ్యగారు మొన్నటి 7వ తేదీవరచిరి. క్లోరిను ఎక్కువకలసిన, నీళ్లు ముట్టగ నుండుననియు, తక్కువ కలిసిన విడోఫా రింవాసం వేయుననియు, ఇంతకన్నను నీటిని సున్నము ద్వారా కరిశుభ్రముజేయుట సులభమనియు, చౌకయనియు, నీటి రుచి చెడదనియు, వీరు సూచించిరి. నీటి రుచి చెడి వాసన ఏర్పడిన, ప్రజలు త్రాగుట కేవగింతురు. కార్పరేషనువారు ప్రజల సౌకర్యము నాలోచించుట ముఖ్యము. కార్పరేషను కమిషనరుగారు, దొరతనమువారి కరియొక్కాన్నేటరుగగూడవనిజేయుటకు కార్పరేషనువారు అంగీకరించుట, పారి హాస్యదృష్టికి నిదర్శనము. ఒక్కవ్యక్తి రెండుపనులను తృప్తికరముగ నిర్వహించుట యసంభవము. ట్రాంవేకంపెనీవారిచ్చు పన్నును తగ్గించుటకు కార్పరేషనువారు రంగీకరించుట, అసభ్యముగ దోచుచు. ట్రాంవేకంపెనీవారు తమ రేట్లను చాలవరకు హెచ్చించిరి. ఇతర ప్రధానపట్టణములందుకన్న, చెన్నపురి రేట్లు అధికముగనున్నవి. ట్రాంవేకంపెనీవారు లాభము బడయుచున్నారు. మోటారుబస్సులయెడ కఠినముగ బ్రవర్తించుచు, ట్రాంవేకంపెనీపై ఇంత దయజూపవలసిన యావశ్యకత ఏదియో తెలియకున్నది. ఘొత్తముమీద కార్పరేషనుసభా తీర్మానములు, ప్రజల సామాన్యక్షేమమునకన్న పలుకుబడిగలవారి లాభములకెక్కుడుగ ననుకూలించుచున్నవి.

నూతనయుద్ధనాకాశయము

సింగపురమునందు బ్రిటీషుయుద్ధనాకలు నిలుచుటకు కొత్తగ నెక్కానము నేర్పాటు జేయవలయునని బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు తలపెట్టియున్నారు. ఈ ఏర్పాటును కామన్సుభలో పలు పురు సభ్యు లాక్షేపించిరి. అమెరికాపై న గాని, జపానుపై నగాని, ఫసిఫిక్ సముద్రములో యుద్ధము జేయవలసిన యవసర మిప్పుడులేదు. ఈపని పూర్తియగునపుటికి కనీసము పది వందల సంవత్సరములయినను పట్టును. ఇందుకొరకు రెండుకోట్ల సవరనులయినను ఖచ్చగును. బ్రిటీషువారు ఇట్టిప్రయత్నముల జేయుచుండ, అమెరికా జపానులుమాత్రము రకుండునా? దీనివలన వాషింగ్టను సమావేశముయొక్క ప్రయోజన మంతరించును. కలహ బీజము లంకురించును ఆస్త్రియగారుగూడ యీ ప్రయత్నమును నిరసించిరి. కాని, ప్రభుత్వమువారు తమ నిశ్చయమును కొనసాగించకబోరు. సర్ శామ్మ్యూలుహోరుగారు లండనులో నుపన్యసించుచు, బ్రిటీషుసామ్రాజ్యము ప్రపంచమునందెల్ల విమానబలమునందతితయము జూపవలెనని, హెచ్చరించిరి. విమానబలమునుగూర్చి వివిధజాతులును ఇకమీద పోటీబడునని దోచును. ఛరితిని ఒకరితో నొకరు పోటీబడి, ఆయుధబలమును మరల పెంచుటకు మొదలిడుచో, యుద్ధమునకు పూర్వపుస్థితి యంతయు ప్రత్యక్షమగును. ప్రపంచశాంతికి చేసిన ఆర్థాటములన్నియు నేమగును? నానారాష్ట్ర సంఘమును నిర్మించుటవలన, లాభ మేమి గలుగును?

ప్రాన్సు పట్టుదల

కర్జనుప్రభువుగారి సలహా ననుసరించి, నష్టపరిహారములగూర్చి జర్మనీ తన సూచనలను పంపనున్నది. ప్రాన్సుమాత్రము మంతుగనే నీ సూచనలను తిరస్కరించుచున్నది. జర్మనులు సాత్వికనిరోధమును వదులకొనిన గాని తాము ఎట్టి సమాధా

నమునకయినను ఒడబడమని, పాంకేరు ప్రభుత్వము వారు పట్టదల జూపుచున్నారట. జర్మనీ ఇందుకు సమ్మతించదు. ఫ్రెంచివారు రీమారు జర్మను సూచనలను తిరస్కరించుచో, సాత్వికనిరోధమును ఎక్కుడు దీక్షతో కొనసాగించెదమని జర్మనులు బలుకుచున్నారు. భావిపరిణామ మెటు లుండునో జూడవలయును.

స్థానిక వార్తలు

మెడికలు రిజిస్ట్రారు:—5, 6, 7, మునిసిపల్ డివిజనుల మెడికలు రిజిస్ట్రారు కేక్సేటరు కార్యాలయము మే 1వ తేదీనుండియు నెం. 52 ఆర్డ్యుయనునది, బార్టెమెంటు మార్పుబడెను.

శత్రురుజల్లా వోటరులకు విజ్ఞప్తి:—కట్టవంది రావలింగాడ్డి ఎమ్. ఏ. (కాటాబు)గారు రాబోవు ఎన్నికలలో శత్రురు జల్లా ప్రాతిభ్యమును గోరి కాండిడేటుగా నిలుతురు. సర్వవోటరులను దయచేసి వారికి తమ వోట్లనిచ్చి జల్లాపరినిధిగా చేరుని వారిపాఠకు.

తిరువళ్ళిక్కేణి దేవాలయమున సన్నిహితమాదము:—మంగళవారము రాత్రి శేలకొండజనులు స్వామి యూరేగింపు వహార్యమును దర్శించుచుండ ప్రావ్యాణుల భోజనములకై తాత్కాలికముగ నిర్మించబడిన కాలకు నిష్పంతుల కొనెను. తోడనే, తిరువళ్ళిక్కేణి హిందూహైస్కూల్ బాలభట సంఘవాసుకుడును, మద్రాస్ ఆంజ్యులెస్సకోరు సభ్యుడును కార్పరేషను కానిబరి ఇన్ స్పెక్టర్ అసిస్టెంటును నగు జవార్తక్ అనునతడు గుంపులోనుండి పరువెత్తి పడమటి ద్వారమును తెరచి నిష్క్రమించెను. అచ్చటనేయున్న యోహోలీసు కనిస్టేబు నిచ్చెగొనకచ్చి యకనికి సాయముజేసి నిష్క్రమించెను. నిష్క్రమించిన పిమ్మట వైర్ ఇంజన్ వచ్చెను.

భారతకాంగ్రెసు కార్యసంఘ స్థాయిసంఘసభలు

బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారి ప్రకటనము
శ్రీయుత టంగుటూరి ప్రకాశంగారు భారతకాంగ్రెసు కార్యదర్శి బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారికి పంపిన తంతివార్తకు బాబు రాజేంద్రప్రసాదుగారి టిటుల ప్రత్యుత్తర మందిరి.
ఏప్రిలు 17వ తేదీని పూనాలో భారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘసభ జరిగినది. “మరల మే నెల 28వ తేదీని కార్యసంఘసభయును, 26వ తేదీని భారతకాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభయును (బా.బాయిలో) జరుగవలెను. అంతవఃకును భవమును నమమాన్వపని జరుగుచునే యుండవలెను.” అని తీర్మానింపబడెను. గాన అన్ని రాష్ట్రములవారు క్రద్ధగా పనిజేసి మే నెల 28వ తేదీలోగా మొత్తములను పూర్తిచేయ గోరవను అని రాజేంద్రప్రసాదుగారు తెలిపిరి. (హిందూ)

తిరుకు స్వరాజ్యనిధి-వలంటీరులు

శ్రీమూక సి. రాజగోపాలాచారిగారు
ఏప్రిలు 20 తేదీవరకు కనూలైన సామ్మ మొత్తమును, చేరిన వలంటీరుల సంఖ్యను అన్ని రాష్ట్రముల రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములవారును పాట్నూలో నున్న భారతకాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు అనామదాబాదులోనుండి యంగుయిండి యాఫ్రికా కార్యాలయమునకుగూడ తెలుపవలెను. ఇందులకు కాంగ్రెసు ఉద్యోగుల కందరికిని ఫారములు పంపబడెను. వా రాఫారములను పూర్తిచేసి టిపాలో పంపించవలెను. అట్లు ఫారములను పంపుచు వివరములను తంతివార్తద్వారా (వెను మే నెల 28వ తేదీ) యంగుయిండియాఫ్రికకు తెలుపవలెను. అట్లుచేసిన వెంటనే పత్రికలో ప్రకటింపబడును. పనిమాత్రము ఏప్రిలు 20వ తేదీతో నిలువగూడదు. భవమును జనమును పూర్తిగా కరూలు కానిచో మే నెల 25వ తేదీవరకును భవమును జనమును సరుకూర్చుచునే యుండవలెను. మే నెల 28వ తేదీని బాంబాయిలో భారత కాంగ్రెసుసభ జరుగును. మే నెల 1వ తేదీ మునిసిపల్ వారమున కొకసారి పాట్నూకు భారతకాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు రిపోర్టు పంపుచుండవలెనని తిండివనమునండి శ్రీమూక సి. రాజగోపాలాచారిగారు మాట తెలుపజేసిరి. (తంతివార్త)

విదేశ వార్తలు

భారతదేశ పరిస్థితులు

అనుకూల పరిస్థితులు

ఉత్పాదననుగూర్చి చర్చించవచ్చును

లండన్, మే 2:— ఉదయము 31-25. బ్రెస్టు పార్లమెంటు దీని తేదీని ఇట్లు తెలుపుచున్నది— భారతదేశ కర్షక వర్గములను చర్చించుటకు కార్మిక కర్షకుల కోరికలు ఒక శాతము నిజమై యుటకు ప్రభుత్వము వారు ఇష్టపడినట్లు తోచుచున్నది. హిందూదేశపు కర్షకులను చక్కగ కాపాడునభివృద్ధి తెలియ జేయునోరుచున్నట్లు కానించుచున్నది. ఉత్పాదననుగూర్చి కొంతవరకు ప్రభుత్వము వారి దృష్టికి మారినట్లుల నూతనము గానించుచున్నది. ప్రస్తుతము అగ్రహారాద్యము కొంతవరకు అగిపోయినట్లున్నదిని అనుకొనుచున్నారు.

ముఖ్యముగ ఇంచితపు కర్షకుల తీర్మానించిన సైనిక కర్షకుల మను తగ్గించుచున్నట్లు అందరి దృష్టికి వచ్చినట్లు చూచుచున్నది. ఇంచితపు కర్షకుల తీర్మానించిన ప్రభుత్వ కర్షకులతో కలిసికొని కర్షకులను నిర్భయముగ తగ్గించుచున్నట్లు అట్టి ప్రమాదముండజాలదని. నూటికి 57 వంతున ఇండియాలో సైనిక కర్షకులను భరించుట కష్టమని, భారతదేశపు కర్షకులను అభివృద్ధి కాంచవలెనన్న ఈ సైనిక కర్షకులను తగ్గించవలెను.

ఇండియా ప్రభుత్వము వారు తమకు కావలసిన కర్షకుల నింకను సామ్రాజ్యములోనే కొనుచుంటు నంతో ముగించును.

తంగనీయకాశాసనములు

కర్తవ్యులైనవారు, కష్టములను నిధించు కాసనములను గూర్చి ప్రభుత్వము వారు తీర్మానించిన నిబంధనలపట్ల తమ యసమృద్ధి తిరుజూపుచు తంగనీయకాశాసనములు, కర్తవ్యములను తమ దుకాణములను తెరవవలెనట్లు నిజమేయనియు బాంబేలో, కేంద్రాంతగంగాలో మాత్రము ఇట్లు జరుగదనియు ఆరంభింపబడినట్లు కానున్నట్లుగా 57 రాజ్య హక్కులకు గాకి జరుగిందే ఈ కాసనములను రద్దు చేయుటకు అధినేత ప్రభుత్వము కలెంచుకొనలేదని.

కెనియా సమస్య

ఒకవంక భారతీయులు తమకోర్కెలను పెరవేర్చుటకు గట్టుబట్టినతో సంబంధమును తెగతెచ్చుట జేసికొనెదమనియు మరొకమున కేంద్రములు తిరుగబడవలయు భయపెట్టు సమయమున ఈ సమస్యను అక్షోభరమైనట్లుగా జరగు సామ్రాజ్యకర్తల కేట తెలియజేయరాదనియు ఇది అందరకును ముఖ్యమైనదే యనియు మాంచెట్ట గూర్చియును వర్తిక తెలుపుచున్నది.

కెనియా భారత రాయబారులు

మే 4 తేదీన దేశమునై ప్రభుత్వ సందర్శించెదనో యూరపియన్ రాయబారులతో మాట్లాడినట్లు వీరితో గూడ మాట్లాడెదను. ఇభానాగంధ మెత్తడో తెలియలేదు. కేనియా సమస్యను తీర్చివేయుటతో గూడుకొన్నదని అనుకొనుచున్నారని నెలకొని వరకును ప్రకటించు లోగారు బ్రెస్టు ప్రతి. ఈ వ్రాయుచున్నారు. ఇవరతయు నిజముగాదు. భారత సాగరములో మెచ్చుకొనదగినది చాలకలను. కాని అది ఆఫ్రికాను నిరాశ్రితముగ తగునని జెప్పటకు వీలులేదు. ఇవరకంటే కొంచెము మంచిదన్న అది అంగీకరింపదను. కేనియాలో భాగ తీయుట అధికారము చెలాయించవలె ననుటలో గూఢార్థ మే తోగలదు. కేనియాలో భారతీయులు కొరవ జేరియును విషయ మంతప్రమాదముగాదు. అసలు భారతదేశము కొరవ జెప్పి అనునది ప్రమాదకరము. ఈకోర్కెలు అంతలేకుండ ఎంతవరకైనను పోవునని నిర్భయముగ జెప్పకలను. కర్షకసామయిక మన చేయవలెననుటైన ఉండి తీరవలెను. ఇది అప్రేక్షనలు తమంతటాను పాలించుకొనువరకు జరుగవలెను.

హ్యారిస్, మాట్లాడిన సగరములలో అల్లరులు బరిగినవి

బ్రిటనునాకాదళము

సింగపూరు నాకాశయము

తీవ్రమగు ఆక్షేపణ

లండన్, మే 1:— మనము యుద్ధనాకలను త్వరితముగ ప్రవంచించుచుండే భాగమున కైగ బంతులకు ప్రయత్నించుటకు వలసిన కానుకనుసభలో విరివ్ మాన్యుగాను నుడివిరి మల్టా, సింహళము, ఏదేక, కంగూను, సింగపూరులలోనున్న చమురు చెరువులను హెచ్చుతేయు కలంపుతో నాకాధికారులున్నారు. ఈ మార్గము చాల ముఖ్యమైనది. ఇది నిర్ణయించిన దొమినియనులకు భయములేదని చెప్పుటకు వీలులేదు. బ్రిటిషు లాభములను గూడ కాపాడుటకు వీలులేదని.

సింగపూరులో నాకాశయమును పెంపొందజేయవలెనని ప్రస్తావించి.

ఎరిమిది కని కార్మిక కర్షకులతో కలసికొని. ఊరక తమనై ఒకటి దండుకుటకు వీలులేకుండ జేయుటకేయి తమం కల కాను కర్షకులను జేబడిపుకు రక్షించుకొనుటకును, పూర్వపు మంత్రిగారువారును, ఇప్పటి మంత్రిగారువారును సామ్రాజ్య కంఠకు సంఘమువారును దొమినియనులు గోరుటచే ఇట్లు తెలియజేసికొని మాన్యుగాను బయలిడిరి. వాషింగ్టన్ బిడెంబడిక ప్రకారము హంకాండులో నాకలను పెంచితట్టుటకు వీలులేదు. దూరప్రాచ్యదేశములో ఇంతవరకు పెద్దనాకలను ఇమిడ్చుకొను పెద్దనాకాశయ మొటియు లేదు. ఈరెండు కారణములచేతక సింగపూరులో ఒకటి యుండుటకువలసిన అసలు మదింపు చేయుచున్న మొత్తములో 1500000 పానులు తగ్గించబడినది. ఈవిషయములో దొమినియనులు తోడ్పడుదురని ఆశించుచున్నారు.

సింగపూరులో నాకాశయమును పెంచుటకు పూర్వము జాతినమితి బిడెంబడిక ప్రకారము జపానుతో యోచించితిరా యనియు అట్లు ఒకరించననో జాతినమితిని ఆగౌరవ పరచినట్లు అగుననియు ల్యాండ్ గారనిరి. ఇంకను కొంతసామ్యము తగ్గించవలె ననిరి. ఈవిధానము వాషింగ్టన్ బిడెంబడికకు ప్రమాదకరముగ నున్నది.

నిర్మాణమును గూర్చి ఆక్షేపించుచు ఎత్తుడిది పూర్తి యగునో ఎవరు జెప్పవలసిరి. 10 వేండ్లలోపు ఈ పెద్దనాకలు, నాక అక్షయము పనికిరాకుండ పోవునో మో ఎవరుజెప్పవలసిరి. ఈ అక్షయమును దొమినియనులకు చాల ముఖ్యమైనదైనట్లు, ఆస్ట్రేలియాతో దీనినిగూర్చియోచించితిరా యని యునుగ జేసి మాన్యుగాను బయలిడిరి.

ఈ విషయమును సామ్రాజ్యసమావేశ మగువరకు ఆపు జేయవలెనని. ఈనాకాశయమును నిర్మించుటకు అక్షోభరమగునట్లు గడియేగాక దీనిని గాపాడుటకు పెద్ద పట్టులము కావలెనని. ప్రస్తుతము సింగపూరు నాకాశయము నిమిత్తము 11000000 పానులను ఖర్చుపెట్టి పెంచుట పిచ్చిపని యనిరి. సింగపూరునై ప్రయత్నించుచు అసలు ముఖ్యస్థానముగు లండనునగరమును బలహీనముగ నుంచినవార మగుచున్నార మని.

కప్టాన్ హేగారు

సింగపూరులో నాకాశయమును నిర్మించుటచే మనము జపానునై కత్తిట్ట సమకట్టివార మని జపాను కలెంచుననియు వారు మనల ననుమానించెదనియు నుడివిరి.

డబ్లి మెరుగారు

దీనివలన మానులలో నున్న చిన్న నాకాశయమును ఆమెరికనులు పెంచెదనిరి. సింగపూరు నాకాశయమునకు లభ్యము 22000000 పానులు ఖర్చు అగునని.

పెరింగుగారు

నాకాశయ విధానమును ఆమోదించిరి

కర్తవ్య ప్రభువు

గారు గూడ ఆమోదించిరి.

ఆస్ట్రేలియాగారి భయము

ఈ నాకాశయములు లేకుండనే పూర్వమువలె ప్రముఖ వ్యాపారమును ఏలవవలయు సంగతి తెలియదు. కొనకాదనియు, ఈ విధానము ఆనగరమని తగినర కారణమును జూపలేదనియు ఇంకొకరు ఇది ఆస్ట్రేలియనునదియు లేకభయమును జూపిరి.

బెల్లారి నగారు

కెలివెస్స దీవులకు రక్షించుటకు సింగపూరు యునైటెడ్ క్లబ్బు వారి కంఠయు అనుమతించుననియు, జపానీయులకు దూరముగా దీనిని నిర్మించిన భయము లేననియు దీనివలన యుద్ధము ఆగిపోవుననియు యుద్ధపు ఈ ముందదనియు ఇకముందు ఆస్ట్రేలియాకు సంబంధించిన దేశములను మనము కాపాడవలయునందులకే ననియు పోర్టుగవర్నల్ నాకాశయముకంటే సింగపూరు నాకాశయమే శ్రేష్ఠస్థానముగ నుండుననియు లభవచిరి.

ప్రభుత్వమువారి ప్రత్యుత్తరము

వాషింగ్టన్ బిడెంబడికకును సింగపూరు నాకాశయమునకును పరస్పరవిరుద్ధము లేదని కర్షకుల ఆమరీగారు తెలియజేసిరి.

జపానుకు గాని మరితరులకు గాని దీనివలన భయముండవలసినట్లు లేదు. లేకున్నచో పని మరింత జరుగుదు. ప్రాంతమై యుండెడిది. పనిభీతి సముద్రములో గాని, సింగపూరులో గాని ప్రమాదముండుగాని మరిన్ని సంతకములవరకు గాని నాకాదళము నుంచుటకు మనకు వీలులేదు. ఈ ప్రదేశములందు మనము ఆసహాయము చేయుచున్నాము. చట్టప్రకృత దేశముల నున్నా వ్యాపారములకు ఆధారపడియున్నాము. కాని ఆత్మగౌరవము గల ప్రజలు సర్వకాలము ఒకటే ఆధారపడుటకు ఇష్టపడరు. 1921 లో సామ్రాజ్యకర్తల రిస్ట్రాంతము నంగీకరించిరి. వచ్చే కర్షకుల దీనినిగూర్చి చర్చించుటకు లేనంత కర్షక కలదు. 10, 15 ఏండ్లయిన వీరికి ఈపని అంతయు పనికిరాకుండుట ప్రాతయగుటకు వీలులేదని.

కెనియా భారతీయులు

లండన్, మే 1:— కేనియా భారతీయులనుగూర్చి ప్రజలు వర్తికలు ప్రత్యేకముగ విషయములను తెలియజేయుచున్నారు. సభిస్తురముగ సంగతి సందర్భములను తెలియజేయుచున్నారు.

సామ్రాజ్య ఆర్థికసభ

కార్యక్రమము ఇండియా కంపుట

వైభయోక్త ప్రారంభ కార్యక్రమము ఇండియా కంపబడినది. వారి యభిప్రాయము తెలియవలకు భారతదేశపు కర్షకవర్గముల నేమి చెప్పించెదలో తెలియదు.

నష్ట పరిహారములు

జర్మను లియ్యగల్గి శక్తి

పూచీ సమస్య

నష్టపరిహారములను గూర్చి జర్మనులు తమ యభిప్రాయమును నిర్వచించెదరు. దీనిని మితిమండుని నికారించినను మితిమండుని అందరును కలిసి మాట్లాడుట కభ్యంతరముండదు. వీరి లేఖయందు ముఖ్యముగ అభయములను గూర్చి ప్రస్తావించబడి యున్నది.

నష్టపరిహార సమస్య పరిష్కారమును, కరిపాడుటకు ఇముందు భయముండదను సమస్యను ఒకేసారి పరిష్కారము జేయవలెను. తామింత ఇయ్యగల క్షేయియైన పరానులకు జర్మనులు దెలుపజాలరు. జర్మనులముగ్గు గురుగువెలకు రాకుండ జేయుటకు నష్టపరిహార సమస్యను ఎ.తికలమునకు పరిష్కారము చేయకుండ జేయు ఉద్దేశ్యము వరకులకు గలదని గాని లేదనిగాని జర్మనుల క్రొత్తలేఖ నిర్ణయించును.

రాయబాండులను ప్రారంభించుట పూర్వము ఆస్ట్రేలియా సమావేశమున పరానులు తెలియజేసిరి. అందుచే ఈ పని జరుగనిదే పరానులు జర్మనులలేఖను ఆమోదించుద రని తోచదని బెర్లినునుండి బ్రెస్టు కిలేఖరి తెలుపుచున్నది.

మే దినసౌత్సినము

లండన్, మే 1:— లండనులో కార్మికులు మే దినసౌత్సినమును దీర్ఘముగ జరిపి రూరు లోయలోనున్న జర్మను పని వాండ్లపట్ల సానుభూతిని జూపుచు వెర్నెయి అన్న ధని తీసికొనుటలెనియు రషియా రిబిల్టు ప్రభుత్వమును అడరించవలెననియు పేషునియనుండి జపాను దేశమును వైదలి పోవలెననియు తీర్మానించిరి.

నిరియాసరిహద్దులలో తురుష్కుల సేనలు కేంద్రీకరణ మగుట

పరానుల ఆదేశము

లండన్, మే 2:—ఉదయము 10.35 డిలీమెంటు

కాక్స్ పాంట నోటిసు విశేషం ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— (మొదటి ప్రాకమికను తురుష్కుల జాతీయతకు ప్రతిఘటనగా) బెంగళీ తురుష్కులను నిరియా సరిహద్దులనుండి మరలిచివో దాగుడు సయితం లేని పరిస్థితులను అందరినీ తెలియజేసిరి.

వాయువార్తా ప్రచారము

అర్ధరాత్రివేళ వైద్యవిశేషకార్యాలయములో నున్న బోగి ప్రాణమును గాపాడుటకు కొంతకాలముగా వలెని మోచెట్టకు వాయువార్తా కార్యాలయము నుండి సందేశమునంప బంటి గంటకు ఆగ్నేయ 4 గురు మనఃపూర్వము వచ్చిరి. అని బోగి చని పోయెను.

సామ్రాజ్య వైమానిక సంచారము

18 మాసములలో ప్రజలను మెయిలు కపాలను గొప్ప వైమానికములు ఇండియాకు బంతులకు సరి తెలియజేయుచున్నారని ఇండియాకు విమానములను బంతులకు బంగి త్వలోనే ప్రారంభించెదరు. ఇది అంతయు మంత్రవర్తనముగా రంగీకరించిన జరుగును.

అమెరికా మద్యపాన నిషేధము

కుప్రీమోర్టు తర్వాత ఎన్నియో మార్పులను తెచ్చి పెట్టు ననుచున్నారు.

లా సేను సభ

తుర్కీలో విదేశీయుల ఉనికి

తుర్కీలో విదేశీయుల ఉనికిని గూర్చి తుర్కీ శాసన నిబంధనల కనుకలముగ పోలీసు నిబంధనలను గూడ ఇందులో ప్రస్తావన లెదరింది. ఉండలేనను ముఖము జేర్చునలెనని తురుష్కులను గూర దానికి తమ న్యాయవాదుల కిరికిరించిన తాము ఒప్పుకొనెదమని మిత్రబంధం తెలియజేసెను. తురుష్కులు యోధులగు విదేశీయులనే రానిచ్చుటకు ఏర్పరుచుకొనెను. అందులను రానిచురాదని తురుష్కులకు టవే విదేశీయులు తుర్కీలో ప్రవేశించునవిషయమై శ్రోతగ ఒక విధానమును తయారుచేసి అందజేయుటకు మొదట సంఘము వారింగీకరించిరి. విదేశీయులు తమ దేశములోనికి రావండ జేయుట తమ యుద్ధేత్యము గాదనియు యోగ్యతనుబట్టి నిబంధనల సేర్పరచెదమనియు తెలియజేసి విదేశీయులకు తమ దేశములోనికి రానిచ్చుట ఆయాజాతులవారి కెట్టి అధికారము గలదో అట్టివాక్కులే తమకు గూడ నుండవలెనని తురుష్కుల గోరిరి. ఇదివరలో అంగీకరించబడిన విదేశీయుల వర్తక ప్రమాణము మన్నించబడు ననిరి. విదేశీయ పౌరజాలలకు వైద్యాలయములను భర్త్యుప్రతిష్ఠాపనలకు 1914 చందస్సరము ఆక్టోబరు 3 తేదీకి ముందు సెలవిచ్చబడినాటిని మన్నించెద మనిరి. కాని వీరు ప్రచారము చేయరాదనిరి.

మే ది వ సో త్వ వ ము

రూపు, రైసులందులో నెమ్మదిగ నే జరిగినది ఎన్నెన్నో వేలకొలది కార్మికులు బయటపడిరి. పరానుసేనలు బాగీయల యాదే ఉండెను. చాలవరకు రైలుకట్టాలు, తోటలు మున్నగు వివరములను.

పరానులు లిన్నెటు పొలములను అశ్రమించుకొనిరి మ్యానిచిలో అల్లగలు బడుగులంద కట్టుదిట్టములు చేయబడి వి. కె. వాకబోల్కగాని పరానులు అరణ్యవేసిరి.

మైసోర్లో ఒక శంకావాహనము భూమిలో కనిగొని రేటు. ఆంగులో మింగాటి బడియ, గానుసాంక, రైలుగూడు మున్నగువి కనిపించెను. క్రీస్తు పుట్టిన పూర్వము 96-78 నుండి గుర్రములవాటిది అనుచున్నాడు.

భోర్టు నెంటు జారీ గెజెటు

మే 1 మంగళవారము.

జ్యోతిషము శాఖ

లెవిన్ గ్రెగ్గియ మూర్త గారు చిత్తూరు అడివనకు నెమ్మదిగ నియమింపబడిరి.

లాశాఖ

21. 2. 11 గోపరి నారాయణస్వామి కట్టిగారు ఖైదీలకు యొక్క కాలము శిక్షనిధించినవారి విషయమై పునర్విచారణ జేచు స్టాండింగ్ ఆఫీసర్ బోర్డులో మద్రాసు కట్టణము గాను అన్య కారసభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

రెవిన్యూ శాఖ

తిరువత్తూరు మైలప్ప అయ్యరు నల్లిఖాన్ అయ్యరు గారు జిల్లాజిల్లాలో స్పెషలు డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను, స్పెషలు అసిస్టెంటు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగాను నియమింపబడిరి.

కోర్టు కలెక్టరుగాను అయ్యరు గారు కడప ప్రెజిడెన్సీ నియమింపబడిరి.

కందుకూరు జిల్లా కలెక్టరుగాను కృష్ణా జెనరలు డిప్యూటీకి నియమింపబడిరి.

రావుసాహెబు వి. బ్రహ్మయ్య పంతులుగారు గంటాం జిల్లా డిప్యూటీకి నియమింపబడిరి.

మహాస్వామి శివస్వామి సాహెబు బహదూరుగారు గుంటూరు జెనరలు డిప్యూటీకి నియమింపబడిరి.

భోగి కట్టి బాసప్పగారు కర్నూలు, అనంతపూరు జిల్లాల స్పెషలు అసిస్టెంటు సెటిల్మెంటు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

విరిమనంధి

విరోధములను మారుట

లండన్, మే 2:—ఉదయము 12.35 డిలీమెంటుండి ట్రెయిన్ విశేషం ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:— (ద్రావణం కాపు ర్నాడు మైకేలు శేనాల్లాగారిని ఆయనయిల్లు మిట్టపన ఎకరో కాల్పించిరి. ఇదితప్ప తక్కినవిరోధములు మానినవియు సుధి త్వలోనే మదురునయు ప్రస అనుకొనుచున్నారు.

దక్షిణ విజ్ఞానం జేములలో ప్రభుత్వ క్షేత్రములను అగు వారు ప్రభుత్వ సేవలో తమసామ్రాజ్యంలోనియిరి. వారికి వ్యతిరేకము నిర్వహణ ఆలోచించుచున్నారని, ఆసలు పరిచరముల క్రింద 200,000000 తే 800000000 పాటు మదింపు చేయబడినది గాని ఇందులోనూటికి 60,70 చొప్పున ఇయ్యబడు ననుకొనుచున్నాడు.

ఈ విషయమై ప్రీటీటు ప్రభుత్వమువారు బ్రిటిషువారి సహాయము నేమీచేయలేదు.

లండన్ నుండి ట్రెయిన్లు విమానములతో ఉదయము 10.15 తు బయలుదేరి సాయంకాలము 7.45 గంటలకు నరత్తిరముగ చేరును.

సామ్రాజ్య సంరక్షకార్థము బ్రిటిషువైమానిక శాఖను అభివృద్ధి చేయవలె ననియు ఈ విషయమును గూర్చి సామ్రాజ్య సమావేశమున చర్చించవలె ననియు సర్ క్యామ్యుయెల్ హామరు గారు కామస్సు సభలో తెలియజేసిరి.

భోన్సర్ గారు

మే 1 తేదీని సెలవుమీదపోయిరి. మొదట ఆయన మధ్యపరాసముద్రమున కేగెదరు.

కర్ణాట ప్రభుత్వ బోన్సర్ గారు సానే ఆయన తిరిగివచ్చువరకు పరిచేసెదరు.

21 సంవత్సరము బున్నవారికందరుకును నియోజకాధికారమును ఈజిప్టులో ప్రభుత్వమువారి దిచ్చిరి.

బెంగాల్ గోదావరి ఆమెకా నుండి తిరిగి వచ్చినపుడు విల్లియం పనివారికు వేసవేలు ప్రస్థావనము పట్టిరి. వర్తకసంఘం పాలియూరు నాయకుడు మౌతము ర లేదు.

(మొదటి పత్రిక లన్నియు జర్మనుల శ్రోత వీర్వాణులను బుట్టిన దినము 2 000000000 నుండి 80000 0.00 లుగాను మార్పుల నిచ్చెదమని భర్తములు మువిందరి గాని ఇది అంగీకారము గావాలని.

జిల్లికు నర్మకాఖ

రంగారాజ్య రాజగోపాలరాజ్యగారు జెజవాడెస్కొలుకు మార్పుబడిరి.

సుబ్రహ్మణ్య విశ్వనాథలింగం కనకసతై వీర్లగారు మద్రాసు నర్మకాఖ మార్పుబడిరి.

చాకల రామచంద్రరావుగారు మద్రాసు నర్మకాఖలో నోక సబ్ డివిజనుకు మార్పుబడిరి. మరల గోదావరి తూర్పు డివిజన్ వాలెరునర్మకాఖ మార్పుబడిరి. ఏలూరు వీరభద్రయ్య పంతులుగారు డెల్టా డివిజనుకు మార్పుబడిరి.

స్థానిక స్వపరి పాలనాశాఖ

ఎ.చ. యం. హుద్దా గారు మద్రాసు పబ్లిక్ వర్క్స్ ప్లానింగ్ గ్రంటు డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

గ్రాంథి వెంకటరెడ్డిగారు నరసాపురం తాలూకా బోర్డు ఆధ్యక్షులుగ నెమ్మకొనబడిరి. నిడమర్తి లక్ష్మీనారాయణ పంతులుగారు కృష్ణా జిల్లా బోర్డు సభ్యులుగ నెమ్మకొనబడిరి.

విద్యాశాఖ

జహ్నుబుచ్చిరామయ్య పంతులుగారు గంటాం జిల్లా ఎడ్యుకేషను ఆఫీసరుగ నియమింపబడిరి.

మిసిలేనియను ప్రకటనలు

ఏ. యస్. వీరాస్వామి అయ్యరుగారు బల్లారి నుండి ఏలూరు ఆడివన లుకోర్టుకు మార్పుబడిరి. చక్రవర్తి తుమారచక్రవర్తి అయ్యరుగారు గుంటూరు అడివన లుకోర్టుకు మార్పుబడిరి. పూండి పార్థసారథి అయ్యరుగారు పార్వతిపురంకోర్టుకు మార్పుబడిరి.

అడవికోలను శేనుగోపాలరావుగారు బల్లారి కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

కూడుశేలి వీరాస్వామిరెడ్డిగారు ఏలూరు (ప్రిన్సిపలు) కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

మాధవపాటి అనంతగిరి రావుగారు కడప ప్రీన్సిపలు కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

ద్వారక భమిడిపాటి కృష్ణమూర్తిగారు నర్సపూరుకోర్టుకు మార్పుబడిరి.

జిల్లారణ తిరుమల జగ్గన్న ఆచార్యులుగారు బాపట్ల కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

కొండపల్లి కళ్యాణస్వామిగారు విజయనగరం ప్రెస్ బులెట్ కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

మాడభూషి కృష్ణమాచార్యులుగారు బరంపురముకోర్టుకు మార్పుబడిరి.

బెయిలు గోపాలకృష్ణయ్యగారు కావలి ప్రెస్ బులెట్ కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

పూనమలై రామగోవిందరావుగారు రాజులగిరి ప్రీన్సిపలు కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

నంటూరు గోపాలకృష్ణరావుగారు గుంటూరు (ప్రిన్సిపలు) కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

మిర్జా హుసేన్ అలీ షాసానీసాహెబు బహదూరుగారు భీమవరం కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

కుంభకోణం గోపాలస్వామి సారంగరాజ అయ్యరుగారు కనిగిరి కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

జయంతి శ్రీరామమూర్తిగారు నంకాయల కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

మజ్జెగ బలరామ రెడ్డిగారు శేపల్లెకోర్టుకు మార్పుబడిరి. సుకుమర సుబ్రహ్మణ్యంగారు కర్నూలు (ప్రిన్సిపలు) కోర్టుకు మార్పుబడిరి.

ఎల్లెరెడ్డి శ్రీరాములు పంతులుగారు విజయనగరం అడివనల శ్రోత్రికోర్టుకు మార్పుబడిరి.

యస్. రామస్వామి అయ్యరుగారు దక్షిణకర్నూలు జిల్లా ఫార్మల్ ఆఫీసరుగ నే యుందురు.

రంగారాజ్య రాజగోపాలరాజ్యగారు కృష్ణా జిల్లాకు డివిజను గుంటూరు సబ్ డివిజనుకు అసిస్టెంటు ఇంజనీరుగా మరల మార్పుబడిరి.

టి. యస్. సోమసుందర అయ్యరుగారు శేలపునండి రాగానే డెల్టా జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుకు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

సి. రంగారాజ్య నాయుడుగారు గోదావరి జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరుకు అసిస్టెంటుగ నియమింపబడిరి.

తామరతైలము

కొమర, తీట్ల, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము పెరి 0-6-0. ఎమ్మతాంజనము డిపో, మదరాసు-బొంబాయి.

జూబులు

శ్రీ సీతారామ హిందీపాఠశాల

26-4-1928 తేదికి సరియగు యధోద్ధారివాసుల సంవత్సర వైశాఖశుద్ధ దశమి గురువారం సాయంత్రం 8 గంటలకు కృష్ణాజిల్లా గన్నవరతాలూకా కడపకోట గ్రామమున ఆరిగపూడి వెంకటరామచందరిగారి విశేష ప్రార్థనామహాసన ఆంధ్రహిందీ సాహిత్యసమ్మేళన కార్యాయమునుండి ఆరు తెంచిన మనువాడ అంబ సేయలుగారును ప్రచారకునిచే పదిమంది జూబులతో ప్రారంభి పబడినది. ఆ సమయమున వ్యవసాయకులకు వారువీరను విశేషలేఖండ ఫలహారాలు లాగుగలదెను. తదుపరి 4 గంటలకు మా ప్రచారకు లెట్లు ఆంధ్రమున అతి మృదు మధురమైన సామ్యమాటలతో యెట్లు సెలవిచ్చిరి. ఆ సేతు శీతాచలవర్ణభాగమున నివసించు విశేషజన మాతృభాషయగు నీ హిందీవర్ణసిందిన ఇతరభాషీయులకు ఏకభాషాభిమానులై ఒండొరుల పరస్పరసంభాషణలను ఆత్మాద ప్రయత్నై విని దేశ మోక్షమునకు అదర్శమైనకార్యము లొనరించి పూతచరితులగు యరని సెలవిచ్చిన పితృలు ఇటునున్న ప్రభావమాహామనకు హిందీ భాషయంద తత్వధికమైన అభిలాషగల్గినది నాటిరాత్రి ప్రాంతిని ప్రసారము మన కథను హరికథా కాలక్షేప మొనరించిరి. బిచ్చాభ్యాసములు అరిమితాసంఘమున అతివీక్షతో చతుర నిశ్చయించియున్నారు. ఇట్టి కార్యోత్సాహమునకు నిద్ర చలంబాకాశం లభించి యనుమందింపజేసిన ఎంతయో శ్రేయోకాయకము.

మండల వెంకటరామచందరి,

శ్రీ సీతారామ హిందీపాఠశాల కార్యదర్శి.

శ్రీకృష్ణాజిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాలలోపాఠ్యయ సంఘము

కార్యనిర్వాహక వర్గ సభ్యులవద్ద 18-5-1928 తేది ఆదివారం పగలు 2 గంటలకు తాడేపల్లిగూడెము స్కూలుభవనమున జరుగును.

(1) కృష్ణాజిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యయ సంఘముయొక్క కార్యనిర్వాహక వర్గమున, ఆధ్యక్షుని, కార్యదర్శులను యెన్నుకొనుట, (2) తిరువల్కేరిలో (19, 20 మొయ) జరుగు చొచ్చుకొన్న సభకు (తెలియదు) వెన్నుకొనుట. (3) వివిధ తాలూకా సంఘముల పరిధికులను విమర్శించుట. (4) శ్రీ కాఫావనముగూర్చి నిర్ధారణముచేయుట మున్నగు వెంకటముఖ్యవిషయములు చర్చించబడుటకు - 40వరికి రాకపోకల కనుదగుటలు తాడే. పల్లిగూడెములో 18-5-28 ఆదివారం పగలు 2 గంటలకు సభ ఏర్పడుపబడినది.

కృష్ణాజిల్లా ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యయ సంఘమున గల ప్రతితాలూకా, రెండే సంఘ భ్యుదగుదును. స్థాయిసంఘసభ్యులుగూడను - ప్రత్యేకవర్గ సభ్యులుగూడను - వెంకటరావు కృష్ణాజిల్లా పరిధి గారును తప్పక హాజరుకావలెను.

వ్యవసాయములకు వెనుదిరిగిన సభకు దయచేయుటయే సంఘమునకు సభ్యులజేయి మహాసహాయములలో మొదటి సహాయము.

దోనెపూడి సుబ్బారాయుడు,
తెన్నేటి వెంకటకామేశ్వరరావు,
కార్యదర్శులు.

తీలకు స్వరాజ్యనిధి

మార్చి 28 వదయం తుంగభద్ర ఆగ్రహారమునకు శ్రీ యంత మల్లాది కృష్ణమూర్తి పంతులుగారును, ప్రచారకులు గరిమెళ్ల కోదండరామయ్యగారును విచ్చేసిరి. సాయంత్రము ఖద్దరుయొక్క లాభమును, గ్రామసంఘములు, వంచాయ శ్రీసభలు, వాలంటీరుల ఆకర్షణకర మొదలగు విషయములు సర్వజనరంజకముగా బోధించి స్వరాజ్యభంధువిషయమై ముచ్చటించగా యీక్రింద విధముగా కానుకలు గ్రామస్థులు సమర్పించిరి. శ్రీలుకుడా స్వరాజ్యవర్తకరను గమనించి స్వరాజ్యభంధును సమర్పించినందుకును, శ్రీలు వుద్వ్యవస్థాపకులతో దప్పదినకారణముచేరనే వుద్వ్యవస్థాపకుల యొక్క వగా కృద్ధి అగుటకు కారణమని పంతులుగారు మిక్కిలి స్పృహతోపించిరి. ఇచ్చటనుండి 28-4-28 తేది రాత్రి పంతులుగారు మిరియప్పిగ్రామం దయచేసివారు.

వనూలునివరం

కన్నెపల్లి విశ్వకాళంగారు

10-0-0

ప్రవా లక్ష్మీదేవిగారు	10-0-0
వాగ్దానములు	
నాగులకోడ నూరమ్మగారు	10-0-0
నాగులకోడ సీతారామశాస్త్రిగారు	2-0-0
మల్లాది సాంబమూర్తిగారు	2-0-0
అనెం ఇద్దెనుగారు	1-0-0
మొయ్యల శి హాదిగారు	1-0-0
యితర మైవనూర్లు	4-0-0

మొత్తం 40-0-0

ఫిర్రా కార్యదర్శి.

గుడివాడ జూబు

యూనియనుబోర్డు

గుడివాడ ప్రాచీనమగు స్థలములలో ఒకటి ఇందు తక్షణ దిన్నా గల జ్ఞానబుద్ధిగ్రామమును, ప్రాచీనకావ్యములు గల శివాలయమును జయపరిపాలననాటి గుట్టలునా, మొదలగు ప్రాచీన శాఖిక లక్షణములు గలవు. కాని ప్రాతయూరిలో మం నీటికేసతి లేకపుటల్లు అది నానాటికి నిర్వసమగుచున్నది ఇటీవల బెజవాడ బందరు రైలువచ్చినప్పటినుండియు పట్టణము ప్రాతగ్రామముకొన్న తూర్పుముఖము కదిలి పడమరకై పునరుత్థాపనగా రైలు, స్కూలుకచ్చేరీలు కొన్నవైపులను అభివృద్ధి కొందుచున్నది వీరలకు అనాటియ ముఖ్యబుంబము అను మంచినీటికి ఎన్ని అగచాట్లు పడెను స్వస్థలములు వీడక గ్రామపరిధి నిలువ ప్రయత్నించుచున్నారు. ఈవిషయమై కట్టడము చేయుటకు యూనియను బోర్డువారు తమ సభ్యులను కొంతటి, గ్రామప్రముఖులను కొంతటిని (ఇంజనీరుగ విషయ మగు సలహా నిచ్చుటకు) లోకలుండు అసిస్టాంటు ఇంజనీరుగారిని, ఒకసంఘముగా ఏర్పడి మొట్టమొదట బహుధ్యములో ఒకటండు కట్టి అక్కడకు శ్రీ వెంకటేశ్వర్లు చెరువులోనుండి శుభపగొట్టుములద్వారా అందుకోనికే మంచి నీర్లు కడపుటసన, అదేవిధముగా అక్కడక్కడ శాల్కలయియు వోట్ల సేర్పరుచుటకు, ద్రవ్యము సమకూర్చుటకును, ఇది సాఫ్యమగుటగాను రూపాయి 1 కి రెండు అకాలచొప్పున యింక పన్నుమీద ప్రత్యేకము మంజూరీపన్ను విధించుటకును, తీర్మానించినారు. ఈపన్ను జల్లాబోర్డువారు అంగీకరించిన వెనుక ఆ హామీమీద కొంత మంచినీటిబుంబులుకూడ తీసికొనుటకును యత్నించబడును ఇట్లు (డిబెంచరులు) బుంబులుతీసికొనుటకు యూనియనుబోర్డులలో ఇది మొదటిపర్యాయమేమో?

యూనియనుబోర్డు ప్రసిడెంటుగారు, రాజా కమదన వెంకటరామమంత్రి జగన్నాథరావు బహద్దరుగారు యూనియను పరిపాలనవిషయములో చెప్పి యేర్పాటుకూడ కడు ప్రశంస నీయును. పరిపాలనకాఖలన్నియు చాలవరకు మూడుమూరలుగా విభజించి ఒక్కొక్కటి ఒక్కొక్కమొబరుకు ఆధీనము చేసి అందఱును పరిపాలనలో బాధ్యతయును, హక్కును గలిగించినారు. ఇందువలన పరిపాలన అత్యంతసాధకము నొందుటయొక్క పరిపాలనకార్యములో అతితేరవారు ముఖ్యులందుటయు మొదలగు ప్రశంసార్హములు ఫలితము చేసారును.

అస్పృశ్యతానివారణము

ముస్తాబానుగృహకు వెల్లిన అదిమాంధ్రప్రముఖులు శ్రీ యంత నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడు, కుసుమ భగ్యమ్మ, కుసుమ వెంకటరామయ్య, రాయుడు గంగయ్య, నుండు వెంకయ్యగారును, నిమ్మజాతులకోట నిరంతరము పాటుపడు శ్రీయంత వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిపంతులుగారును ఇక్కడకు దయచేసి రెండవమాస దినములు బహుధ్యములో "అస్పృశ్యతానివారణము" వారింపినగాని స్వరాజ్యము దుస్సాధ్యము" అనుసారాశమును గాన రూపమును, లక్షణమును, ఉద్దేశ్యమును నగు ఉపన్యాసరూప విషయము ప్రజలకు బోధించిరి.

సేవాశ్రమము

ఈనెల 22 వ తేది ఆదివారము శ్రీరామానుజ జయంతి (యంబెనమానాత్ తిరునత్తుత్తెము) అగుటచేత ఆనాడు నుమారు చెందువందలమంది అదిమాంధ్రులకు (వెద్దపిల్లలందఱు) హామిడిపంతుల వద్దపన్న పానకము మొదలగు సత్కారములతో వైశాఖపూజ చేయబడినది. ఆసందర్భమున గంటూరు జిల్లా బోర్డుమొదలగు గృహ్యుధామగారు ద్రవిడవేదము (నాలాయరము) గానముచేసి పూజయొనర్పిరి.

"పురవాసి"

గుడివాడతాలూకాలో

నిమ్మజాతులద్వారా ప్రచారము

గుడివాడ సభలు

కడపనెల 24-25 తారీఖులలో గుడివాడలో నిమ్మజాతులద్వారాను గుట్టించి, ముస్తాబాదుకు వెల్లి ఈ గ్రామమునకు దయచేసి శ్రీయంత వెల్లంకి కృష్ణమూర్తిపంతులుగారు, నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారు, కుసుమ భగ్యమ్మగారు సభలు చేసిరి. గుడివాడ సేవాసంఘసభ్యులకు శ్రీయంత గూడూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారు, రాయుడు గంగయ్యగారు, నుండు వెంకయ్యగారు, కుసుమ వెంకటరామయ్యగారు అందఱికి ఉత్సాహముకలిగించు కీర్తనలను పాడి సభ్యులను ఆంధ్రదేశములకు జేసిరి. అనేకుంది వచ్చి ఉపన్యాసములనువనిసి. సభ్యులలో అధికోత్సాహము కలిగెను.

కలివ ర్తిపాడు

25 వ తేది కలివ ర్తిపాడు అదిమాంధ్ర గ్రామములో అస్పృశ్యతానివారణము గురించియు, మద్యపానవిషేషమును గురించియు, నిమ్మజాతులకోట లగు శ్రీయంత నరాలశెట్టి దేవేంద్రుడుగారు, రాయుడు గంగయ్యగారు ఉద్దేశ్యపరకమగు ఉపన్యాసములు యిచ్చిరి. అదిమాంధ్ర కవిశేఖరేంద్రు శ్రీయంత కుసుమ భగ్యమ్మగారు తామరదింపిన కీర్తనలను బహుశ్రావ్యముగపాడిరి. వెంకటమంది అదిమాంధ్రులును క్రైస్తవులును కూడ వచ్చి ఉపన్యాసములును, కీర్తనలును నిర్వరించిరి. తదుపరి మేరుండలకును మాదిగపల్లి (కలివ ర్తిపాడు) వెల్లునాటి ఉద్దేశ్యపర గావించితిమి

కాళికొలను

నిమ్మజాతులద్వారా తమ యింట్ల ప్రహ్వచర్యముచే అపారమైన సేవచేయుచు, వ్యయప్రయాసలకునసించి, ఉదార స్వభావముతో పరిచేయుచున్న యోగిపుంగవులు సత్యవ్రతులును, సాత్వికమూర్తియగు శ్రీయంత గూడూరి రామచంద్రరావుగారును, యేలూరు నిమ్మజాతులకోట నిరంతరము పాటుబడుచు, తమ జీవితము ధాంఘాయమున్న శ్రీయంత వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారును, కుసుమ వెంకటరామయ్యగారును, కామకోలను గ్రామమువెల్లి అచట నిమ్మజాతుల కష్టముఖముల బాగుగవిచ్చించి వారికి చక్కని యుపదేశములు జేసిరి. అచ్చట పంచమాభివృద్ధికి సహకార పరపతిసంఘ మొకటి యేర్పాటుచేసిరి.

నాగవరప్పాడు-వారసింహజయంతి

నాగవరప్పాడు పంచమపల్లి గుడివాడతాలూకా పల్లెలలో కన్నున స్వత్యక్తివేదమందును, సంపూర్ణ మద్యపాన విషేధ మందును విద్యావిజయసంకల్ప విశేషములందును, శిరోమూలము మొదలగున్నది. ఇచ్చట 29 వ తేదిని వారసింహజయంతి అత్యంత వైభవముతో జలుపబడెను. 28, 29 తారీఖుల రాత్రిలందు భజనలు ఉపన్యాసములు యిచ్చబడెను 29 తేదిని మందిగములో శ్రీ వారసింహస్వామిపంతులు నుంచి రత్రిఅంతరము భజనలతో యూరేగింపుచహోత్సవము జరిగెను. అనేకమంది శ్రీపురుషులు : బాలబాలుకులతోసహ ఉత్సవమునకు పాల్గొనిరి. ప్రతియింటింటను స్వామికి హారతి, నాంజనేశ్వరము, కానుకలు సమర్పింపబడెను. అదిమాంధ్రవాసులకు అగు శ్రీయంత కుసుమ వెంకయ్య అచాగ్యులుగారు పాశోహిత్యము జరిపి సమంజసముగా దేవునికి వారిశేషములు నిజేదన జరిపి శ్రీ గుండలు కుంకుమ తిలకమును అలంకరించిరి. అదిమాంధ్ర యువకులు పెద్దలును కలిసి తస్మయ్యులై హరిభజన చేసిరి. వికప అదిమాంధ్రవాసులకును, జరిజిద్ బాలాదిగా శ్రీయంత గూడూరి రామచంద్రరావు పంతులుగారింపి మూడి పండ్లును, వికపగ్రలు గైకొని పంతులుగారు సాష్టాంగ దండప్రణామము లొనర్పిరి. ఉత్సవమును శ్రీ ముతులు కుసుమ వెంకటరామయ్య, నుండు వెంకయ్యఅచాగ్యులుగారు జను ప్రజలముగా జేయించి భజనకీర్తనలకు ఆత్మ్యుత్సాహముతోపాడి. నాగవరప్పాడు అదిమాంధ్రవాసులకును సకలసద్గుణ స్వభావులను వేదాంతమార్గ ప్రవర్తకుడు అగు శ్రీయంత రామ చంద్రయ్యగారి నాయకత్వముకొండ ఉత్సవము జనుప్రజలముగా జరిగినది. వీరు శ్రీ రామచంద్రరావు పంతులుగారిని పుష్ప కూకాం కృతులుజేసిరి. పిమ్మట శ్రీరామచంద్రరావు పంతులుగారు శ్రీ వెల్లంకి కృష్ణమూర్తి పంతులుగారును గంభీరోపన్యాసములు యిచ్చిరి. వచ్చిన సభ్యులందరికిని పానకం, వడపన్న, మామిడి పండ్లు, విసనకరలు పంచివెట్టబడినవి. ఈ యుత్సవమునకు క్రైస్తవులుకూడ మరభేదమును పాటించక పాల్గొనిరి.

రాయుడు గంగయ్య,

మానవహక్కు లేని జన్మమేనా?

పంపద సోదరలారా! కృష్ణచిరులో మనము కడబాటి వారముని, అంటరానివారముని, నీరులనుని కనువలకన్న మేము మని మేజాతులవారు మామచందంటు కనుక నీచనియము. మన జాతి నిత్యము సోపానము యుండుటచేత ప్రపంచముయొక్క మా దృష్టులు తెలియకున్నవి మనతాతముతాతలనుండి సంపాదించిన పాలేటకలను నునె బానిసకృత్తియే ముఖ్యముననియించి మన బాలబాలికలకు విద్య నేర్పించక అధోఽతిపాలయించున పరువు కృత్రిమతేక జీవించుచున్నాము. తీసివెనుక్తి మనమిప్పుడు పృథు క్షమువారిని కోరవలసివేయవగా టీకాలు అప్పటికారము పంచములు రి ౧౦0 అవలెనుగల బాలబాలికలకు విద్య నేర్పించుకొనవలసివని నిర్బంధించితిమిదగ్గ అనేకపుడు నిర్బంధవలయుననినీ విద్యలెంతవలెనుగల బాలబాలికలకు పాఠశాలను నే బానిస కృత్తివల్ల సంపాదించు దినముకు 2 కేంద్ర భక్తిపుగించవలె తనకు యుంబులు జరుగించున పిల్లలుకాదే కనుకలకద గాపరిగా నుండువలసివేయవలెను. యిట్టియొక్క ట్లగల మాకవిద్య నేర్పకొనటకు అనేకపు లకుచున్నా రిన్ని క్రిగవర్ష మెంటువారికి కథల ద్వారా నేలువు చు ఎ లి మెంటు రి నూ గ్రామ్యలోనవచ్చుకొనవల బాలబాలికలకు రిల 1 కి నెలకు రి 5.00 చొప్పున పాఠశాలను నిర్వహించుచుండుట, క్రిగవర్షమువారు పిల్లలకావలసి నిర్బంధవలసివదిగా, కోరవలయును. మన, ఆంధ్ర దేశముకలక, మలకల్లో కాపురముండి వనకడు, దోమ కాలు, కట్టిపోటులను పోగవర్షము క్రిగవలెను కిలు గుబాధలు, పూనుగా తెలిసి, అబద్ధి క్షములును లోనుండి మనకవర్షములు కట్టికదాగవర్షము, మనదిగవర్షము మనపీఠ, అబ్బానము, తెలిసికొనిరి, మనకు క్షుత కర్షముగా నుండిన చునకు కేంద్రముకేయము. కనుక, అట్టివారికే, నామినేవ చేయుచుండునని, పరిమాలకలెమెండు, పంచాయితీ విడిచిగు లుచేసి, కను కిక్కవలెను, క్రిగవర్షమువారికి కుచిన నే, మనకాతియందున్న, క్రిగవర్షమువారికి విశేషముకాగ లది నామినేవము. (వి. ఎ.) పూను అయిన క్రిగవర్ష సభ్యునిగాని యెంతకలకాతికర్షునిగాని మనకలెమెండు నామినేవ ను చేసివెయిదల మనకాతికి ఎంత అనర్థమో పాతకలే గ్రహించును.

అట్లుగాక వియె. పూనుఅయినవారు కుండికట్టులేని నలక మంచము యొక్క సౌఖ్యము నెక్కువగా వారి గృహములలో కుండికలనుంచుము, దూదిపకపులు, తివాచీలు, దిండ్లు వారి యొద్దనుట్లు బాధలతోనైన నైదుకాలను, అట్లు మనకలెమెండు నుండిన యెంతవలెగాని మన కలెమెండు నుండి దుర్బంధముగ నెంటువలెను, మురిగించుట, పీనుగులకాల్చిన వాననలు వారి కకన్నగోచరము. మనలో నున్న ప్రతివాడు కుడు గాధనిదనుండి మే లాగ్ని ని పిల్ల యెద్దనిదే కలి పాలియెదను సామెతను జ్ఞప్తి తెచ్చుకొని మన సంఘాధి కృత్తి అబద్ధిగల పాటువలెయును. మానవహక్కులైన మనలో కొంతమంది ప్రాణములు బలిగా కన్నించినదే, మన జాతికి మక్తి కలగదు మనము వోడమునీకొని యెంతకాల మున్నను మనకలి యింతే. ఈతరుణములో మన చాకచక్యముల చూచి మనసంఘాధికృత్తి పాటువలెయెదల ప్రపంచములో మనకులము మేజామనీ అంతరించిపోవును. ప్రభు క్షమువారను దేశీయులను మనకు కను సుగోయము చేయు నమకట్టి యొక్క మని కు టావధముగా చాటుచుండ మనము పిరికిపండుమై యుండుట చాల హేయము, పాపమహిమ, విన్నవారికి జ్ఞానము. దేశములో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణే రులు కను మానవహక్కులకై వేలకొలదిసభలు చేసి కను కిక్కవలెను ప్రభుకృతమువారికి బంపి మంచి సౌకర్యములను బడయుచుండిరి. మనసంఘ సభ్యులకే కలెమెండు (మింగిన పిను గునలె మక్తిగ వధుకావలసిన పిశాచముకు లానై తమజన్మ హక్కులు స్వాతంత్ర్యము తెచ్చి ఎగవలెండిరి. జ్ఞానవంతలైన సోదరలారా! మన భర్తములను గుర్తించి విద్యాసోపానలైన మన అన్నదమ్ములకు, అక్కచెల్లెద్రుకు, హితోపదేశములు చేసి అన్నిటియందును అంగతిపాలయెన్న మనసంఘసేవను ఈకళనీకగా నెంచి పాటువలెయును. ఈతరుణములో గాధనిదనుండి మే లాగ్నినియెదల మనకాతికి మక్తిలేదు, అట్టి హక్కులను పొందనంతకాలము కనువలతోపాటు ద్విపాతకకు పులుగా నెన్నబడుచు గాని మానవహక్కులకు గుఱులు కాదు. ప్రపంచములో మనకు కావలసివది ఈకళధ్యానము, భూకడయ, మానవహక్కు, స్వాతంత్ర్యము, కడుపునిండ తిండి, ఒంటినిండ బట్టి, ఇతరము ఈకళ చేకూరు ప్రపాదించున ల నాతే మనకాతికి సర్వసౌఖ్యములు చేకూరవలెను.

మెరుగుమర్ల శంధ్రయ్య,
వాత్సవాళము, ఏలూరు.

దేశగవర్ష నాగేశ్వర జాతీయపాఠశాల ప్రథమ వార్షికోత్సవము

సంవత్సరము కిందిట ఈ గ్రామమునందలి దేశభక్తులచే బ్రాహ్మణేశ్వర భూస్వామియ్య, త్యాగియ్య, క్రిగవర్షసభ్యుల ముఖం యిరుదెంచిన క్రిగవర్ష నామన బ్రాహ్మణేశ్వర ప్రా త్సవము చేయబడి యా చిన్న పాతకాల సావీంపబడెను. ఈ పాతకాలలో 28 బాలుగులకు, అందరు హిందీ నేర్చుచు న్నారు. 10 సం. రమల బాలురు హిందీయందు సంభాషించు చుండ చూచుటకు అనందర మొదెది.

ది 28-4-23 యదయమున కాకాదానండి దయచేసి క్రియత బులును సాంబమూర్తిగాడు, ఇతర దేశభక్తులును, జాతీయ పాతకాల విద్యార్థులతో జాతీయగీతములు పాడుచు గ్రామసంకీర్తనము చేయించిరి. అధిక ఉత్సవము ప్రబలెను. 4 గంటలకు ప్రథమ వార్షికోత్సవ బహిరంగ సభ చేవలయము సమీపమున ప్రత్యేకముగా నిర్వహించిన పండిల్ ప్రారంభింప బడెను. కలుపుకు నాయకులను రయతులను నుమారు 500 మంది అన్ని వర్ణములవారు కథను అలంకరించిరి.

సభాప్రారంభమున బాలురు జాతీయగీతములు పాడిరి. పిమ్మట మాజీపాతకాల యువధ్యాయులకు కంచివాధం లక్ష్మీనారాయణ కామర్లగారు వేదకాంతికే స్వస్తి చెప్పిరి పిమ్మట గ్రామస్థులయిన కలెమెండు సత్యనారాయణమూర్తిగాని యువపాదనమిద క్రియత బులును సాంబమూర్తిగాడు అగ్రా సవాధిపత్యము వహించిరి. సంఘసభ్యులకు క్రియత వర్ణనా యి లక్ష్మీపతి రాజుగారు నివేదనను చెదిరిరి. అనేక కవచములు పడుచు కనులుచేసిన వియ్యము అమృతముకలెను గ్రామస్థు లును నితరులును దయతో యిచ్చిన విరాళముల కలెను కనూ లయిన రు 262 10-9 అ గాక పాతకాల యువపాదనము వారు రు 182-2-9 లున్న పెట్టుబడి పెట్టెనివచ్చును. అగ్రా సవాధిపతిగారు మృదువుచుపాతకాలతో జాతీయవిద్యా స్వరూ పమును వర్ణించి పాతకాలయొక్క ప్రామాణ్యమునుపాగడించుట బడిన రు 182-4-9 లున్న పూర్తిచేయదని సభవారిని కోరిరి; అందుచేనె తెదిరేశ్వరం కాపురమునున్న క్రియత బులును, మాగ్రామ యాశాంతాద్వయ్య, భూస్వామియ్యను ప్రారంభం లును జాతీయ విద్యాభిలాషులును, విద్యావంతులుగను క్రి యత కోనూరి కృష్ణారాజుగారు రు 50 లు విరాళమును వాగ్దా నముచేసిరి. పిమ్మట ఈ క్రిత నుడవారిచేనె చంకాదారు బాబురీ చేర్చుకు ఎదురుగా కనవర్షుడిన విరాళమును ఇచ్చి స్వాగతముని తెలిపుచురి.

అంతట క్రియత కోవర్తి గోపాలకాపుగారు (కలెమెండు) జాతీయవిద్యతో స్వరాజ్యకరణము కుంభికోతస్వామిని వోడంబి. కలెమెండు క్రియత పోతాప్రగత కరవంశంగాడు (గోపాలపురం) జాతీయ విద్యచేసి తామగ్రామిన వ్యామము చెదిరిరి. పిమ్మట క్రియత కిక్కవర్షకాపుగారు (అమలా పురం) అంగీకృత విద్యలన యువకులకు వచ్చిన కవచమును గూర్చిచేసి జాతీయవిద్యతో స్వరాజ్యమునకు తార్గము జాపు కనిరి. ఇంతలో క్రియత దేశభాంధుడయ్యు క్రియత గాడు కాకాదానండి సభకు దయచేసిరి. తదనంతకు క్రియత బ్రాహ్మణేశ్వర కిక్కవర్షయ్యగారు జాతీయవిద్యాన తూప మును విపులముగా తెలియబట్టిరి. దేశభాంధుని గుబ్బునగూగు నివాజముధుర్వముతో కార్మకులను చేసిరి.

కలెమెండు దాక గు గుబ్బుయ్యగారు సభప్రకాశనో ల్లంఘనమున కియారమున యాతాతా కిక్కవర్ష కిక్కవర్షిని సమర్పించుచు ప్రబలు కాలియెంతలుగా కేర వలెనె కోరిరి. అప్పుడు అగ్రా సవాధిపతిగారు బులును సాంబ మూర్తిగాడు విద్యాలయమునకు క్రి నాగేశ్వర జాతీయపాతకాల యును వేరు పెట్టుటకు గ్రామస్థులకోరికను కలెమెండు చేయుచు కిక్కవర్షయ్యగారు అన్నివరలలో కేవలములను గూర్చి చెప్పెను కేవలముగూర్చిమే కేరణ్య కనిరి. రాజునపొంద కరవంశుండి క్రియతలు మామిడి లక్ష్మీపతిగాడు, రాజచంద్ర మూర్తిగాడు, సరసింజామూర్తిగాడు, కేవలకాపుగారు, కలెమెండు జాతీయపాతకాల ఉపాధ్యాయులకు కనవర్షిసోమయ్యగారు గోత్ర పేటతాలూకా కాగ్రామ కార్మకర్యయగు గోత్ర గంతుల వెంకటేశ్వరుగారు కలెమెండు గు దేశభక్తులు సభకు విచ్చేసిరి. సభ అంతరంతముగా రాత్రి 9 గంటలకు ముగిసెను. కాకాదానండి సి. వి. డి యొకపెట్టకు టి. లక్ష్మీనారాయణగారు గోత్రపేట తోతను కలుయునప్పటికి వర్షలంక రాధాకృష్ణమూర్తిగాడు, పెద్దకానప్పగారు, యద్దకు పోతనుగూర్చుకున సభ సలకరించిరి.

క్రియత బులును సాంబమూర్తిగాడు కాకాదానండి. దాక్ష గుబ్బుయ్యగారును దేశభాంధుని గుబ్బుయ్యగారును లింక్ స్వరాజ్యగి వనూజునియెను ఈతాలూకా గ్రామములకు కలెమెండు.

వార్షికోత్సవసభలో విరాళము నిచ్చినవారి పేర్లు.

కోనూరి కృష్ణారాజుగారు తెదిరేశ్వరం కు	50-0-0
చింతం వెంకటయ్యగారు మందపల్లి	5-0-0
వెంకటేశ్వరయ్యగారు వెంకటేశ్వరపాలెం	4-0-0
పాకలపాటి కోదాంబుగారు విడికల్లు	2-0-0
కోవర్తి వెంకన్నగారు మందపల్లి	1-0-0
మంచిరాజు సత్యనారాయణమూర్తిగారు రాజమండ్రి	1-0-0
పోతాప్రగత పులంగాడు గోపాలపురం	1-0-0
అడ్డాల నూగన్నగారు పూడిమూడి	1-0-0
తురగా గుబ్బుకాపుగారు అవిడి ప్రస్తుతకరణంపాలెం	4-0-0
పాలకమ్మి కేవలయ్యగారు పాలకమ్మి	1-0-0
కట్టివాయి లక్ష్మీరతిరాజుగారు కేరపల్లి	8-0-0
కాదింబి కేవలయ్యగారు అమలాపురం	1-0-0
దేవు లక్ష్మీనారాయణగారు కేరపల్లి	2-0-0
చోక్కా ముత్యయ్యగారు కేట్టివలెనగూరు దేవండ్రి	1-0-0
దుప్పలపాటి పిన్నగారు వానపల్లి	1-0-0
వెనుమక్కి సత్యనారాయణరాజుగారు కాకరపురం	8-0-0
దండు నారాయణరాజుగారు మొగలకర	1-0-0

దంతు రి కేమెదికాక్రియత మండపేట,
—20 కుంచముల ధాన్యం సాంబకు
ఒరుగంటి లక్ష్మీరతిరాజుగారు గండిసాంబకు
—1 కాటాపూర్ ధాన్యం
ఉద్యమాభిమానులు, విద్యాభిలాషులు, దేశభక్తులు, వివిధగా యా జాతీయపాతకాల కలెన భవసహాయము నిచ్చి స్థిరముగ నుండుట చేయుదురుగాక అని ప్రార్థించుచున్నాను.

బాన్సురాజు భాస్కరరావు,
క్రి నాగేశ్వర జాతీయపాతకాల సంఘ కార్యదర్శి

నూతన శివాలయప్రతిష్ఠ
ఈ గ్రామములో ఇదివరకుండిన శివాలయమును గ్రామస్థులు తీసివేసి నూతనముగా నిర్మితమును నాగేశ్వర స్వామి వాకివేరటనే స్థలంకరమున అరువయ్యపాదలు పెచ్చించి నూతనశివాలయమును కట్టించిరి. అదేవాలయమునకు ది 19-4-23 తేదీలగాను 28-4-23 తేదీ వరకు సంగ్రహము యు అఖరుకోజున ప్రతిస్థయ అరువయ్యెను. ను మారు రోజు 1-కి అయిదారువందలమందికి సర్వయములవారికి జాతిని కక్షిరేక భోజన సమపాయములు చేయబడెను. ఆరోజులలో మ-రా-రా-క్రి, బాన్సురాజు భాస్కరరావుగారు యాజమాన్యముకొందిన క్రియత నామన బ్రాహ్మణేశ్వర, క్రియత కర్ష వాయి అమృతరామరాజుగారు క్రియత గవర వెంకన్న గారు స్వమును భరించి సమధురలకు ఖడ్గమును అమ్ముటకు ఏర్పాటుచేసి ఎద్దరును విక్రయించివారు. ఇటుమూలమున ఖడ్గము ఒహంఖరీగా నున్నది. కొనలేవన్న లీలంకరకు కలెమెండు దాగుడ్డను కట్టుచేసి పుట్టుముట్టుచు పై వారింతున్న ఖడ్గము పంపిన మ-రా-రా-క్రి క్రియత మూర్త్యునారాయణ గారికి మిగ్రామస్థుల కరవున నే ననేకవందలము లిచ్చింతు నున్నాను. ఇటువంటి త్యాగులు ప్రతియూరుననుండి కర్షరా జ్యము కర్షకవచ్చునని చెప్పెయే చెప్పుచున్నది. ఈకళ్యణితి ముగిసిన మాగ్రామ జాతీయపాతకాల వార్షికోత్సవము (బ. క్రి. వేదముత్యలైన బులును సాంబమూర్తిగారి యాజమాన్యముకొంది బరిపి పాతకాలకు "క్రి నాగేశ్వర జాతీయపాతకాల" యని నామకరణము చేసిరి. ఆ కోజున కొన్నిచందాలు వనూలెనవి. మి కెంతుకోజులకు క్రియత యన్. వి. జి. అయ్య రుగారు (గోత్రపేట) రు. 2-0-0 అ జాతీయ పాతకాల వార్షికముగా యిచ్చుటకు అంగీకరించివారు. తెదిరేశ్వరకా పురమును కుంకులకు క్రియత లంక అచ్చన్నగారు రు. 10-0-0 లను చందాగా నిచ్చిరి. పీకతె తక్కినవారు ఎల్లరు. పాతకాలాభివృద్ధి కోరకు కర్షనసాహముగా భవసహాయము చేయవలసివని ప్రార్థించుచున్నాను.

అజ్జరపు వెంకటసుబ్బరావు,
కాగ్రామ సంఘకార్యదర్శి, రాజవోలుతాలూకా కేరపల్లి.

మద్రాసు దొరతనము : పంచమోద్ధరణము

జేతమునందలి అన్ని తెలలలాను నిప్పు బాతులు జనబాహు శక్తియందు పోయినానున్న సూత్ర సర్వవిధికము. బ్రాహ్మణ ఊరియి, వైశ్య, మౌలీలలో కాపు, కన్ను, వెలమ, చెడ్డి, ఇత్యాదులగు అన్ని తెలకలకులను పంచములే దుగ్ధములై స్వవిధముల అతి హింసించియు ఉన్నా రని అందరకును తెలిసిన విషయమై యున్నది. ఇట్టివాటిని ఉద్ధరించి వీరిపరపాకులను ఇప్పించుట దొరతనమువారియొక్క విధియైయున్నది. ఇట్టి స్థితిలో నిప్పు బాతుల నుద్ధరించుటకు దొరతనమువారి రెండవరక పని చేయుచున్నారనవచ్చును మామూలుగతయై యున్నది.

బరోడా మైసూరు మొదలగు సంస్థానాధీశులు ఈబాతులను విద్యావంతుల జేయుటకు పీఠ విద్వంతుల ప్రత్యేక విద్యార్థి చేతనను విచ్చియు కేంద్రభాజనవసతిసౌకర్యములు నెలకొల్పియు గ్రంథాలయముల స్థాపించియు, సర్వవిధముల తమ కీర్తిరంజన లేక జీవనోపాధిమార్గముల గల్గించి సర్వ సృష్టికీర్తయగు సూర్య పౌరుషము విద్యారంభమునకు జేసి అభివృద్ధికి తీసికొని వచ్చుచున్నారు. ఇటులే వెనుకబడియున్న స్త్రీల మొదలగు బాతీయలను ఆమెరికాదొరతనమువారు జూడను వైకి తీసికొనివచ్చుచున్నారు. కాని మన మద్రాసు ప్రభుత్వము అనేక సంవత్సరములనుండి ఈపని ఎంతవరకు తృప్తిరముగా నెరవేర్చునో మనము చూడవలసి యున్నది.

ఇంతవరకు నిప్పు బాతుల విద్యార్థివృద్ధికి ఒక కేంద్రభాజనవసతిగృహము లేదు. ఒక ప్రత్యేకవిద్యాలయము అనగా తీవ్ర బాతులయందు ఆతిథ్యవసతిగ విద్య వ్యాపింపజేయుటకు దొరతనమువారు ప్రత్యేకించి ఒక ఉద్యోగకాళి నిర్మించి అందుకు వలయు కార్యవిధానము నలంబించుట లేదు. మరియు నిజేత స్థలములు, గృహనిర్మాణము అని చెప్పుదురు గాని ఇంతవరకును అదర్శపాటువగు కట్టెల నిర్మించలేదు. ముఖ్యకార్యము శ్రమకాపాటికలు అవసరమగు ప్రదేశములు ఇవి మాకు వాసయోగ్యములగుట తప్పలేదు. లేక మామూలజనమునకు వలయు సౌకర్యములను అవలంబించి మా కేరళదేశీయ సమస్యలను పరిష్కారము చేయలేదు. వేయిసంవత్సరముల క్రిందట మా జాతి ఎంత లభోగతియందున్నదో ఇప్పుడును ఎంతమాత్రము వ్యత్యాసము లేదు. మా ప్రత్యేకవృత్తిరమితో మేము కేంద్రముగా నున్నాము. ఇతరమార్గ క్రైస్తవత ప్రచారమునకు గలిగిన విలక్షణతయే మాకు తప్ప మరియొక అభివృద్ధి కాన్పించదు.

బ్రాహ్మణేతర ప్రభుత్వము

ఈ ప్రభుత్వము రాజములు ఈ మంత్రీకవతుల నిర్ణయించిన నాయకులను వారిసహచరసభ్యులను బ్రాహ్మణులు తప్ప అన్ని వర్ణములలో పాటు పంచములను బ్రాహ్మణేతరు లయ్యెను. మేము ప్రభుత్వమునకు వచ్చిన పిచ్చుట జీవనాతులను అతివీరముగ ఉద్ధరించుచున్నాము అనేకములు చెప్పియు, ఇంత చెడ్డ ప్రభుత్వమును తమ స్వాధీనమునందుచుకొని ఇంతవరకును చేప్పి వగినవని ఏయుచున్నారే. సరికదా; ఏ ఉద్యోగపుటా మాకొక కౌసనిర్మాణసభలో కృషి గల్గు వీరు అట్లు నిలిచి శ్రీరాజ్యములను త్రొక్కివెలి. ఈ మూడు సంవత్సరములలో బ్రాహ్మణేతరమంత్రీకవతులను వారిసహచరములను ఎంతవరకు పని చేసి మాజాతి నిర్వహణకి తీసికొనివచ్చిందో ఒక కాగ్రానివేషక పత్రమున తయారుచేసి ప్రకటించిన వీరి కవిపాలసాసారాంశము లోకమునకు వెలియును. వీరు గృహనిర్మాణసంఘము లెన్ని స్థాపించి, పంచములకు అర్థికాభివృద్ధి ఎడకు కలిగినది, విద్యా వ్యాపకవిషయములలో పూర్వమునకు ఇప్పటికిని గల అభివృద్ధి ఎంతవరకును ఎంతెంత ఎన్నెన్ని సంఘములకు లేక వటుం బములకు అతిగెను? నిప్పు బాతుల నుద్ధరించు సంఘములకు వీరియొ విరాళమెంత? త్రాగుబోతులను నిర్బంధించు నిమిత్తం వీర కలకలించు మార్గములేమి, స్థానిక సంఘములలో మాకు ఎంత పీఠకు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నొసగి? మా కష్ట సుఖములు తెలిసికొనుటకు మంత్రులు తమ సంచారములలో నెన్ని పర్యాయములు మా పట్టణానికి వచ్చిరి?

స్థానిక స్వపరిపాలనము మంత్రులు

స్థానిక సంఘములలో మాకు దొరతనమువారు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము నొసగినను ఆపదవులు క్రైస్తవసాధారీల ముఖకు బడికన్న పంచములు క్రైస్తవులు ఒకటి యని చెప్పు కటకు వ్యాఖ్యానములకును వకులై ఇగ్నీయు క్రైస్తవులకే ఇచ్చు

చున్నారు. 1922, 23 సం॥లలో కైలూరుకాలాకా బోర్డు నందు ఒక క్రైస్తవుని ఒక పంచముని ప్రత్యేకసభ్యులుగా నిమి మించుటయు ఈసంవత్సరము గుడివాడకాలాకా బోర్డులో ఒక క్రైస్తవసభ్యుని మూతము నియమించి పంచములకు ప్రాతినిధ్యము లేనందజేయుట మాదగ ఒక సంవత్సరము పంచములు క్రైస్తవులు ఒక పేసనియు మరియొక సంవత్సరము వీరు మేమే పేర బాతు లెనట్లును, పంచము సంఘప్రాతినిధ్యమును భగ్న పరచుటకు పీఠకు విపరీతపుభావము తీవ్రమయ్యెట్లు కాన్పించుచున్నది.

తేలవరు దివార్లు మొంటు

వందలు వేలకొలది జీతములకొరకై వెచ్చించి యుభయ్యు తో కొంతమంది ఉద్యోగులు శిక్షాపాటుచేసిరి. వీరు చేసినపని కాన్పించదు. ఈయళ్ళ యాడిపార్లు మొంటు నాయకులు ఆకు పాడినవో దొరగాను బుదరులలో ఇట్లు హితోపదేశమును జేసిరి. "దొరతనమువారు వీరబాతుల నభివృద్ధిచేయుటకు చాలి సంతదిట్లు లేదనియు ననుక తమతై తామే ఆధారపడవలెనని యు తిసుకొంటామా సాహజుము చేసికొనువారికి వేపుడే నమాజుచుననియుచిప్పిరి." ఇది వీరు తేలవరుదివార్లు మొంటుగా వేలకొలది జీతములు తీసికొని కమ్మగా తింటూ గ్రహించిన పరిభోధన సారాంశము. ఇది జూగాక యీ దొరగారికి తోడు కొందరిని తేలవరు తహశీల్దార్లుగా నియమించుచున్నారు. విద్యావంతులైన పంచములు యిప్పటి కాలములో జేకెమెల్లెడల నున్నప్పటికీ యీకాద్యోగములు క్రైస్తవులకే యిచ్చుచున్నారని నుక దొరతనమువారును జేకెనాయకులను న్యాయమార్గము ప్రక్క అడమండ్రులను అభివృద్ధిలోనికి తీసికొనివచ్చుట గాక - జేకెదు.

మోసపుంపెని

కలకత్తా, మే 2:— మోసపుంపెని అను నాతనిపై దీసికొనిరాబడిన భారతీ, మోసము కేసునందు ఈదము నాపురా నెనున్నకోర్టునందు విచారణ ముగింపబడినది. ఈదకు వాడైనదిగంబు అను 30 పెనిని స్పష్టించి, 75 మునిసిపాలిటీలో కలట్రాట్టులందు ప్రజలకేసునందు కొంత కాలమునకు మునిసిపాలిటీపులకు తీసికొని గంబుచేతన మనియు అందుకు ప్రతిఫలముగ, మునిసిపాలిటీలవారు నెన్వ్యాటిటీపా జట్టునందు పెద్ద మనుష్యులను తమ విజుల్లు కపాట్లు జేయవలెననియు కలట్రాట్టులందు దేశిపెను. వ్యాపారమేమియు జరుగ తుంజు అట్టి పెద్దమనుష్యుల దివాజుధనము చాలవేలకొలదియు మౌలి ముఖారంబడినది. వారి నెద్దయి దోషియని ప్రతి పగా న్యాయాధిపతి 7 సంవత్సరముల కింతి ను విధించెను.

గొప్పయద్యోగి చిరకాలలోనుండుట

రంగూన, మే 2:— ఇదివరకు ఎన్నో అసెంబ్లీలు నిమిషమున, కండక అడిమినలు మేజిస్ట్రేటును ప్రస్తుతిము దివి జనకు అధీనము అగుమాంగు బాహాయిను అనునాతనికు ఈద నయన జల్లామేజిస్ట్రేటు యునుట 412,120 రి. వి. పి. సి. క్రింద ప్రాసిక్యూటజేయబడినది. గత మూలూడె కాయితీలో దొర గొప్పయద్యోగి ముఖము 8000 కంట పుచ్చుకొని అమ్మయిం దెను నేరజూరొంపబడినది. ముద్దాయిపై నేరాకోసము సాక్ష్యములేదు. గాట్టి, ముద్దాయి 31 సం॥ల సంవత్సరాల ప్రభుత్వోద్యోగియగుటకు పారపోవువాడు కాకపోవుటచేతను బామినమిద వదలవలసివనిగొంగా మేజిస్ట్రేటు నిశ్చరించెను. నాయంతనము మైకోర్టువారి యుత్తయ్యపై ముద్దాయి బామిన మిద విడలబడినది.

అల్పార్థు మహాకాశ

అలహాబాదు, మే 2:— అల్పార్థు మహాకాశగతులకు నెలల విశ్రాంతిదినమునకుగాను క్వరంటైన్ యూరవునకు ప్రయాణమై జనవరు.

స్టాండ్ కేరమాక్రింద కేసుంపబడిన కృపారాముఖాన్ గారి పేరున అలహాబాదు మైకోర్టువారు మైకోర్టు న్యాయవాదుల పెన్షన్లపైనుండి తీలగించిరి.

ఇండియను స్టోర్సుడివార్లు మొంటు

ఇండియను స్టోర్సుడివార్లు మొంటు నభివృద్ధి జేయుటను ఆ పేరునకలెనదను ఇండికేపు సంఘమునైన వంటిను ప్రభుత్వ మా వారంగికింపలేదనియు కొంతవరకు తగ్గించుటకు మాత్ర మగీరించినయి. పయినిపత్రుక దెలుపుచున్నది.

ఒక జర్మను మాంతికుడు

కలకత్తా, మే 2:— "న్యూ ఎంపైరు" ఇట్లు దెలుపుచున్నది. గత జనవరిమాసమున కెయికోయందు ఒక సిరియను కోటికేసుగడు, హత్య జేయబడినది. ఈ హత్యయందు నేరకుడుగ నెంబడిన ఒక జర్మనుడు భారతదేశమునకు తప్పించుకొని పోయెను. అతని నరేట్లు జేసినవారికి 6000 నువరుల బహుమాన ము ప్రకటించబడినది. మాంతికు డనుభావముతో మార్మియమున చిట్టగాంగునం నొక జర్మనుడు అరెస్టుజేయబడి కలకత్తావ గాని రాబడిన ప్రాథమిక పరీక్షయొక కరువార కరెంటు సిమ్మకు అను నాతని కేసుయను కెయికోవ పంపబడినది. ఆ కేసును దినునకు నే వాలిమేర అను నొకనుకదలి పోపోయిన నావికుల తోపాటు కారణ లూట్యును అను జర్మనదొకడు పోలీసులచే అరెస్టుజేయబడినది. సిమ్మను కన భయవీతో కెయికోవజే అధికారులయొద్ద భయవీనికెత్తుకొంటా కానలెన నేనుదాతడు కాదనియు మరియొక జర్మనదనియు అధికారులు ఒక ఫోటోనుజూపిరి. కరెంటు ఆఫోటోనుజూచినవెంటనే అది జర్మనయ్యునకారలు లూట్యును ప్రతియగ దెలిసికొని వెంటనే కలకత్తాకు తిరిగి నంపెను. విచారించగా అనివాగ్యములగు కారణములవలన కారణము కంగును పంప మీలేకపోవుటచే నాకేసుకు పోలీసు కస్టడిలోనే యుండెనని దెలిసెను. కారణము వెంటనే జయలు నందుంచిరి. ఈదనిని కెయికోవ పుట్టుటకు ప్రయత్నము లొనర్ప బడుచుండెను.

బందిపోటుదార్లు వటుబడుట

అహమదాబాదు, మే 2:— గత మామసత్సరముల నుండియు జల్లాసంతను దిద్దరిల్లజేయుచున్న పన్నునగాంగు అను ఒక బందిపోటుగంపు విచ్చిగ్రామక కట్టుకొనబడినది. మార్మి మధ్యమందు ఈగంపువారు రాజకేంద్రులు అను గ్రామము నెదిర్చి ఇతరులను చంపి మరియొకనిని గాయపరచిరు 50.00 ఆస్తిదోయ కొని పోపోయిరి. పోలీసువారు వీరి అచూకినవీని క్రిమినల్స్ నునందు ప్రవేశించి, సంస్థాపోలీసులకే సహాయముతో కేంద్ర నరేట్లుజేసిరి. ఏప్రిల్ 17 క లేతిన కతియవారు ఏదెన్ని పోలీసు వారిని బందిపోటుదార్లకును పోరాటము జరిగి ముగ్గురు బంది పోటుదార్లు వారులైరి. ముగ్గురు పోలీసులకు గాయములు తగిలెను. మిగిలిన దొంగలు పారిపోయిరి.

పిజయాబాదుద్ద రైళ్ళు దీకొనినందులకు ప్రాసిక్యూటు జేయబడిన ఇంజనీర్లడెవల డిమ్మె కర్టోషియని వ్యూరీ దెలుపుటచే తేను కొట్టివేయబడినది.

పరికవిషయములు

మద్రాసు - మార్కెట్టు.

మారకము.

వా.కె రెంటి మారకము	1 మి 4 7/82 పెన్నీలు
వా.కె రెంటి మారకము (రాత్రి)	1 మి 4 8/82 పెన్నీలు
అంబెనె దిమాండు (రాత్రి)	16 8/16 పెన్నీలు
వా.కె కొనగోలు రెంటు	
ఈ దు నెలలపాటుగా (రాత్రి)	15 11/82 పెన్నీలు
ఈ దు నెలల పాటుగా (రాత్రి)	16 1/2 పెన్నీలు

నెలకత్తా మార్కెట్టు

మారకము

రాంతుకంటి మారకము	1 మి 4 1/16 పె
దిమాండు చిట్టులు	1 మి 4 8/12 పె

గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీలు

6 0/0 ఋణపత్రములు 1926	యా. 102/6
6 1/2 0/0 ఋణపత్రములు 1926	" 102/4
6 0/0 " 1981	" 102/10
6 0/0 " 1982	" 104/
6 0/0 యు. పి. కాండులు 1926/41	" 95/

బొంబయి - మార్కెట్టు.

ఇంగ్లీషు బార్ బంగారు	25/4
మెంటు బంగారు రిక్షణం పేసలా	15/8
" మెండబడి తీర్మానము	25/1/6
" ర డెడ తీర్మానము	26/0/6
బార్ నెండి తీక్షణత తీర్మానము	82/10
" మెండబడి తీర్మానము	82/6

మారకము

కెవ్యాంకులేతిమాండు	1/16 పె
కెమాండు చిట్టు 1	1 మి. 4 1/82 పె

అష్టతాంజనము

డాక్టర్ ఆ. లక్ష్మీపతి బి.ఎం.బి, ఎం.సి.ఎం. గారి పోషణక్రింద నున్న
ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసి, లిమిటెడ్
హెడ్ ఆఫీసు 19, హారిన్ రోడ్డు మాంట్రోస్ట్రాస్ట్రు, మద్రాసు.

శ్రేష్ఠమైన, కహస్యములేని ఆయుర్వేదిక బొంబములు గల బొంబకాల యిది యొక్కటియే. ప్రాచ్యపత్తి వైద్యవిధానములందరిచేరినట్టి ప్రసిద్ధులైనట్టివారితో మిక్కిలి కాశ్రుసమ్యక్తముగా అభిజాగ్రత్తగా తయారుచేయబడిన బొంబములు సిద్ధముగా నున్నది. కొత్తది, మేలైనదియు నైన ఓషధులే ఉపయోగింపబడుచున్నవి. మా బొంబకాలుయందు తయారగుచున్న పలు రకముల బొంబరాజములు గుణమునందుగాని, శ్రేష్ఠత్వమునందుగాని యితరచికిత్సలకు తీసిపోవుటలేదు.

మా శుద్ధమైన అష్టతాంజనము మిక్కిలి ఉపయోగకరమైన రసాయనము కఫహారమైనది.
కొత్తఫలములు, ఓషధులు మొదలగువాటినుండి తయారుచేయబడినది.

1. తీయము, నీర్ల కాలముగానున్నట్టి ఉబ్బుపము, రొమ్ముపడినము, తీర్థశక్తి తీగించుట మున్నగువాటికి విశేషముగా ఉపయోగించు చున్నది. (2) ఆకలిని మోయుతేయుగుణ ముండుటవలన కాడ్లికర్ నూనెకంటెను శ్రేష్ఠమైనది నొప్పదగును. (3) మిక్కిలి మనోహరమైనది గలదు.
 - (4) మిక్కిలి బాధకరమైన దగ్గులవారు దీనిని విడువక నేరించిన విశేషముగా ఉమ్మివేయ నవసరములేకనే కఫము బయటికివచ్చును 4 బొమ్మల దబ్బా 1-కి ధర రూ. 1. 1 పాను దబ్బా 1-కి ధర రూ. 1/-
 - (5) శరీరమునందును శీతరక్తములగు అణువులకు అధికమగు శక్తిని కలిగించును. శ్రీస్వాగత్యాది అత్యాచారమువలన శరీరమునకును మనస్సుకును, కలిగిన అన్ని వ్యాధులను తొలగించును.
- 5000 చిన్న సముదాయములకు ఉచితముగా పంచివెట్టుటకై ద్రోష్టకులు తీర్మానించినవారు దరఖాస్తుపంపినచో మా పూర్తి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

వెంటుకలే అందము. రాలిపోకుండ, జాగ్రత్త!

వెంటుకలు దున్నెనతో పూడి రాకముననే క్వరకును
దాడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంటుకలు పూసినప్పుడు.

అంతవరకు రానియ్యక
నేడే

కామిసీయా నూనెను.

వాడుట మొదలు పెట్టును.

ఇది కెలుకుడు చేయబడినది.

వెంటుకల కెట్టి రోగ మున్నను, కరో మాండ్ల మున్నను,
యిది విశ్వవధము.

వెంటుకలు చిట్టుట గాని, గడవగ కాని యెందుమి

మీ వెంటుకలు మరల యెప్పుడీ పెత్తనమున గల్గి వట్లు
కలె నుండి మెరయల ముందును

ఈ రోగమునే దీనిని వగిడించి చూడుము

వెంటుకలు యెట్లు వృద్ధి యగునో కనిపెట్టుము.

కామిసీయా తలమున నిన్ను సర్వోత్కృష్టమైన శేయును
వల బుడ్డి 1-2 రోజు చూపాయి. వి.డి. చార్జీలు ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లతోను ఈ క్రింద తెలుపబడిన ప్రకారము
ఇక యెంచుచుచున్నది.

ఇది మందుల ముఖ్యమైన రంధ్రములను, శరీరమున
వ్యాధి కలదును, తేమను, శోమమును.

అంగ్లోయిండియన్ డ్రగ్స్ లిమిటెడ్
కెమికలు కంపెనీ,
155 బామ్బాయ్ రోడ్డు, బాంబాయి.

అష్టతాంజనము, ఈ అద్భుత కాశునివచ్చుట
వ్యాధి కలదును, తేమను, శోమమును.
అష్టతాంజనము, ఈ అద్భుత కాశునివచ్చుట
వ్యాధి కలదును, తేమను, శోమమును.
అష్టతాంజనము, ఈ అద్భుత కాశునివచ్చుట
వ్యాధి కలదును, తేమను, శోమమును.
అష్టతాంజనము, ఈ అద్భుత కాశునివచ్చుట
వ్యాధి కలదును, తేమను, శోమమును.

ఆంధ్రశ్రీభాష్యము

శ్రీ రామానుజులవారి బ్రహ్మసూత్ర భాష్యముకు
పరియైన చక్కని తెనుగున

కావ్యరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతవాచస్పతి
శ్రీమాన్ కంచాడై శేషగిర్యులవారిచే రచియింపబడినది.
మొదటివాల్సము (ప్రథమాధ్యాయం) 8-0-0
రెండవవాల్సము (ద్వితీయా, తృతీయా, చతుర్థాధ్యాయములు).
తెనిగించిన పదతి:—(ఇతి బ్రహ్మసూత్రమునకు శ్రీ
రామానుజ భాష్యమునాము ప్రతిపదార్థ తాత్పర్యము
(తెనుగున) శ్రీభాష్యము (ఇం - దుఇంకా సమాధా సంశయ
పూర్వము సిద్ధాంతములు మొదలగునవి ప్రత్యేకముగ జూపింప
బడినవి.) అచ్చటన్నట్లు ప్రతిపదార్థకాశిక యందలి విశేషాంశములు
నీయబడిన. యుక్తావ్యక్తి లఘుసిద్ధాంత మహాపూర్వము
మహాసిద్ధాంతముల యందలి వాద ప్రతివాదము లన్నియును
బయటకులకు వేదాంత విచారమునం దభిరుచిని గలుగజేయు
రీతిని యుక్త ప్రత్యుక్త రూపము గలబహుళ బడినది.

శ్రీవాసమాలై జిశ్యార్ స్వామివారన మైనూరునం
దుండు కరకాల వరము జిశ్యార్ స్వామివారను, శ్రీవింగము
శ్రీవింగ వారాయణాచలము జిశ్యాయన స్వామివారను
ఈ గ్రంథమును భగవదానుజుల కరచిత శ్రీభాష్యమునకు
సరియయినదియు, నుబోధించుచు తెనుగున గాన తెలుపుచు
నంగీకార పులికలను కృతచేసి

మానేజర్, వేదాంత ముద్రాక్షర శాల.
88 ఏనురావుపేడి, మద్రాస్
తయారైనది! క్వరకుడు!

హిందీ తెలుగు వ్యాకరణము

దీని సహాయముచే హిందీభాషను దోషములు లేకుండ
ప్రాచురుకును, మాట్లాడుటకును వలయు జ్ఞానము మూడు
మాసముల నుపయోగము, 200 పేజీల గ్రంథము 12 అణాలు
మాత్రమే. వక్రకలకు మాటికి 25 కమిషన్ ఇవ్వబడును.
రాష్ట్రభాషామండలి,
పండితులు, మేధూరుపోస్టు, కృష్ణాజిల్లా.

నలునడిచి! శ్రీ త్రివిక్రమాచలము!!
బల్లారి ధర్మవరం. కృష్ణమాచార్యుల

రోష నా శివాజి
అను నాటకము వెలురు 1-0-0
వలయువారు బల్లారి, రమావిలాస ప్రెస్సునకు
వాచనగును.

రత్నపురుషతేవ్యం

సుఖవ్యాధులవలన, అతిసంభోగమువలన, అతి కారణముల
వలన, కలిగిన శుక్లవర్ణమున పోషణచి బలములను, వేయును. ఈ
కాలికామహిమ తెలియనివారుండరు. విశేషించివాడు నవ
నరము లేడు. శ్రీ 1-2 రు 8-4-0 అ.

శగరోగనివారిణి తేవ్యం
అన్ని విధములగు శగలను అద్భుతముగా వదుర్చును శ్రీ 1-8-0
కోరువారి శోలూగు కలితము

వట్టాభిరామ వైద్యశాల, రాయవరం, గోదావరిజిల్లా.